

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

SVĚT RÝMAŘOV

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 6/2017

vyšlo 24. 3. 2017

cena 15 Kč

Zástupci města ocenili úspěchy mladých sportovců a tanečniců

Hasiči radí, jak předejít požáru při pálení bioodpadu na zahradě

ročník XIX.

Podhorská nemocnice má nového čtyřnohého zaměstnance Merlina

U Václavova havaroval kamion, řidiče vyprošťovali hodinu a půl

Václav Sedláček zakončil sezónu celkovým 4. místem ve SkiTour

Ať žije karneval, ať žijí duchové!

Karneval SVC Rýmařov se odehrával na strašidelném hradě, s větším výskytem bílých paní...

...a skřítků řemeslníků, kteří měli za úkol zříceninu opravit

Hemžilo se to tu ale i spoustou dalších masek, které se předvedly při promenádě...

...při společných hrách a soutěžích...

...tancích a zpěvech

Jen na okamžik je na parketu vystřídalý orientální tanečnice Neila

Vytančená a vyběhaná energie se musí doplnit – tři vylosované masky dostaly dortík

Pohádka měla šťastný konec – skřítki opravili hrad a Leontýnka dostala kopretinu

ZN

Pár slov... o ochraně ptactva

Zdá se, že jsme se konečně dočkali – ačkoliv „duben, ještě tam budem“. Ale Slunce už je na obloze polovinu dne, a i když většina rostlin ještě spí, živočišná říše se už probouzí a někteří již žijí naplno. Zpěv a cvrlikání ptáků asi zaregistroval každý. Mnozí z nich už před delší dobou započali svoji dlouhou jarní pouť z teplých krajín a postupně znovu zaobylují naši přírodu. Na přelomu března a dubna trpěliví pozorovatelé z řad ornitologů i laiků budou pozorovat tahe velkých hejn hus a dalších na sever; ptáci už budou mít za sebou cestu dlouhou několik tisíc kilometrů a člověk musí obdivovat, jaký výkon ti malí drobečkové i ti velcí musí odvést. Také jich bohužel mnoho dlouhou cestu nepřežije – ani ne tak únavou nebo vyčerpáním, ale protože jsou zabiti (pro jídlo nebo jen tak z plezíru – v duchu pochybných loveckých „tradic“) při přeletu Středomoří. Odborníci odhadují, že takto zahyne ročně více než milion ptáků. V naší zemi dnes už zřejmě nikdo zejména drobné zpěvné ptáky nestřílí, nicméně jejich početnost klesá v důsledku změn v krajině a ničení ptačích biotopů. I u nás se však stále objevují zprávy např. o otrávených orlech.

Nedá mi, abych se nevrátil k předlouhé a nesmírně zajímavé cestě vývoje těchto pozoruhodných živočichů, kteří aniž by si mohli pomáhat předními končetinami, dokázali a dokáží provádět obdivuhodné věci – stavět složitá hnízda, nacházet a získávat potravu, někteří dokonce pomocí nástrojů nebo rafinovaných postupů apod. A umějí něco, o čem donedávna mohli lidé jen snít – létat do tisícimetrových výšek a tisícikilometrových dálek. Navíc mnoho z nich krásně zpívá a zdobí přírodu svými barvami, tvary a leteckými akrobacemi. Jeví se proto neuvěřitelné, že současnými nejbližšími příbuznými těchto elegantních tvorů jsou zvířata takřka protikladná, jakými jsou krokodýli. Nicméně nescíslné nálezy zkamenělých koster a pozůstatků předků dnešních ptáků jsou toho jednoznačným důkazem.

Ptáci jsou významnou a výjimečnou skupinou živočichů na Zemi. Jsou to dvojnozí, teplokrevní a vejce snázející obratlovci, dle nové systematiky patří mezi **teropodní dinosaury** (*Theropoda*, z řečtiny, „obludná noha“). Vyznačují se především přítomností peří, trojprstými předními končetinami přeměněnými v křídla, redukovaným ocasem a mnoha charakteristickými srůsty kostí. Celkem je dnes známo asi 9 978 druhů žijících ptáků a přes 2 000 druhů fosilních. Skupina těchto dinosaurů přežila velké vymírání na konci křídly a poté se v třetihorách rozrůžnila do velkého množství druhů. Za prvního ptáka je především pro svůj historický význam často považován pozdně jurský *Archaeopteryx* žijící asi před 150 miliony let, jehož nález roku 1860 způsobil senzaci. Významným potvrzením vývojové vazby byl především objev opeřených dinosaurů v Číně v roce 1996.

V minulosti mohlo vše živé sloužit jako potrava pro lidi, dnes je však u nás většina ptáků považována za nedílnou součást přírody a mnoho z nich je přímo pod ochranou státu. Přesto v posledních desetiletích a letech dochází k dramatickému poklesu některých populací ptáků zjevně v souvislosti s aktivitami člověka. To je zřejmě případ i velkého úbytku vrabců. Spekuluje se o řadě příčin od absence hnízdních možností až po kontaminovanou potravu. Nejpravděpodobnější se ale jeví, že vrabcům nevyhovují změny v zemědělství, zvýšená „péče“ o veřejné prostranství a úbytek přirozených a neudržovaných křovin. „Přirození predátoři, jako kočky nebo draví ptáci, na jeho úbytku nemají takřka žádný výrazný podíl“, sdělil Vratislav Koubek z amatérského ornitologického svazu (www.denik.cz/praha). Jiní odborníci ovšem naopak považují kočky za jednoho z největších nepřátel drobného ptactva.

Česká společnost ornitologická vyhledává každý rok ptáka roku, aby upozornila na jeho životní podmínky v naší současné krajině, vrabec jím byl v roce 2012. Letos se jím stal datel černý s cílem zdůraznit potřebu zachování odumírajících a mrtvých stromů (tzv. doupných) nejen v lesích, ale i v městských parcích a zahradách.

Prvního dubna – na Mezinárodní den ptactva – jsou pořádány akce s cílem podnítit veřejnost k ochraně ptactva, informovat o možnostech podpory a ochrany ptáků. Především jde o výsadbu remízku, budování biokoridorů, výrobu a umístování ptačích budek a krmítek a v posledních letech také používání samolepek na prosklené plochy, které ptáky dokáží včas varovat před nárazem.

Po ničení přirozeného životního prostředí jsou právě nárazy do skleněných ploch druhou nejčastější příčinou úmrtí ptáků způsobenou člově-

kem. Každý rok tak zahynou v České republice statisíce ptáků. Jde o dlouhé prosklené protihlukové stěny, výlohy obchodů, prosklené zastávky autobusů, ale stejně nebezpečná mohou být i okna a prosklené stěny na domech nebo sklenicích. Většina ptáků přitom umírá zbytečně, upozornit je na skleněnou překážku totiž není vůbec složité.

Česká společnost ornitologická připravila webové stránky *Ochrana ptáků.cz*, kde lidé najdou praktické rady, jak ochránit ptáky nejen před skleněnou překážkou. Autoři projektu doufají, že se jim podaří vyvrátit rozšířený mýtus, že ptáky před skleněnou překážkou dostatečně varuje sem tam nalepená silueta dravce. Osamělá silueta samolepky dravce nebo sovy ptáky nezastraší ani neochrání. Na tvaru samolepky vůbec nezáleží. Ptákům pomůže zaregistrovat skleněnou výplň jen dostatečné množství samolepek, a to jakéhokoliv tvaru. Optimální je podle odborníků rovnoměrné pokrytí oken vzory s odstupem jen 5 až 10 cm. Vzory přitom mohou mít libovolný tvar. Mohou to být klasické siluety ptáků, ale i květiny, geometrické obrazce, pruhy nebo třeba i velikonoční výzdoba a trpaslíci. Ptáky totiž nevaruje před sklem tvar vzoru, ale vizuální podnět jako takový.

Kromě klasických plných siluet různých tvarů jsou na trhu k dostání i samolepky částečně průhledné nebo samolepky z perforované folie, které ptáky dostatečně varují a přitom prostory uvnitř domu tolik nezastíňují. Běžně je možné v prodejních papíru a hraček zakoupit samolepky nejen se siluetami ptáků, ale s nejrůznějšími květinovými a dalšími motivy.

M. Marek

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Sportovní talenty se sešly na pódiu SVC	str. 4
Termíny jarních mobilních svozů odpadu	str. 7

Zdravotnictví

Podhorská nemocnice má díky Nadaci Agel nového zaměstnance – je čtyřnohý a jmenuje se Merlin	str. 8

Školství

Žákyně Gymnázia a Střední odborné školy v barmanských soutěžích	str. 9
Studenti středních škol se potýkali s Rizikovým chováním	str. 10
Studentky vyrazily s mezinárodním projektem do Německa	str. 10

Středisko volného času Rýmařov

(Ne)veselá Commedia finita	str. 13
Rozhovor s Valérií Zawadskou	str. 14

Městské muzeum a Galerie Octopus

Rýmařovsko na veletrhu Dovolena a region, lázeňství 2017	str. 17

Městská knihovna

Tipy na nejlepší knížky pro dospívající	str. 18

Z historie

Výzkum lokality Burgetův statek	str. 20

Organizace a spolky

Tour du Jumelage letos zamíří na Rýmařovsko, přípravy jsou v plném proudu	str. 22
V SVC Rýmařov proběhne chovatelská přehlídka trofejí a myslivecký sněm	str. 22

Franz Brixel: Horská kronika

Dům smrti a jeho obyvatelé	str. 24

Sport

Václav Sedláček zakončil sezónu celkovým 4. místem ve SkiTour	str. 26
Přátelské utkání hokejových žáků ve Šternberku	str. 27
Skončil další ročník Rýmařovské hokejové ligy	str. 27

Kam na výlet

Po kamenech, které ztratil čert, na sedlo Skřitek	str. 30

Foto na titulní straně:

Vladimír Lehký – Předjarní les

Aktuálně z města

Sportovní talenty se sešly na pódiu SVČ

Stejně jako se oceňují nejlepší sportovci na okresní či krajské úrovni, rozhodli se zástupci města Rýmařova letos veřejně odměnit místní talenty mladé generace. Sportovcům a tanečnickům, kteří dosáhli výrazných úspěchů v loňském roce, předala 14. března v SVČ Rýmařov ocenění místostarostka Marcela Staňková.

Ve velkém sále SVČ Rýmařov se sešli mladí reprezentanti různých sportovních odvětví – sportovní střelby, triatlonu, běžeckého lyžování, aerobiku, ale i tance. Právě tanec hned několika žánrů je v Rýmařově vyhledávanou aktivitou, v níž lze dosáhnout na medaile až na světové úrovni. A protože je na něj i pěkný pohled, doprovodily slavnostní oceňování ukázky nejúspěšnějších choreografií loňského roku.

Lýdie Švédíková

Na parketu a pódiu velkého sálu se obecnstvu, které tvořili hlavně rodiče a nejbližší mladých talentů, předvedly zářky tanečního oboru ZUŠ Rýmařov, členky Sportovního klubu Studio Sport a zdraví, orientální tanečnice ze souboru Neila a hiphopeři ze skupiny Move2you ze SVČ Rýmařov. Kromě nich převzali květiny, drobné dárky a finanční poukázky jako odměnu za loňské výkony a zároveň jako podporu další přípravy také reprezentanti ryze sportovních oborů: sportovní střelec Matěj Rampula, triatlonista Marek Ryška a šest členů Ski klubu RD Rýmařov, kteří loni úspěšně závodili v běžeckém lyžování a koloběhu. Gratulace převzaly také trenérky tanečnic, speciální blahopřání obdržela cvičitelka aerobiku Lýdie Švédíková, která před třemi týdny získala ocenění za trenérskou aktivitu v anketě

Sportovec roku Moravskoslezského kraje.

O jednotlivých úspěších mladých sportovců a tanečnicků z Rýmařova pravidelně informujeme i na stránkách našeho čtrnáctidenníku; předávání ocenění za jejich nadprůměrné výkony a zviditelnění města na nejrůznějších soutěžích je příležitostí prezentovat současné místní talenty společně a shrnout jejich loňské úspěchy na jednom místě. ZN

Tereza Človečková, nominovaná Sportovním klubem Studio Sport a zdraví, je první rýmařovskou závodnicí, která se ve sportovním aerobiku probojovala do I. výkonnostní třídy. V postupovém soutěžním aerobiku Master Class získala v I. výkonnostní třídě 5. místo, v Moravskoslezské lize aerobiku patří mezi krajskou špičku, absolvovala sedm závodů a nakonec získala 2. místo.

Jana Hamplová, nominovaná SK Studio Sport a zdraví, od roku 2010 pravidelně postupuje v soutěžním aerobiku Master Class na mistrovství ČR, v květnu 2016 zde získala 2. místo. Zároveň zazářila ve II. výkonnostní třídě sportovního aerobiku a vybojovala si konečným 2. místem postup do I. výkonnostní třídy, tedy mezi špičku České republiky. V Moravskoslezské lize aerobiku absolvovala sedm závodů a nakonec získala 1. místo.

Triatlonista **Marek Ryška**, nominovaný klubem DuKo triatlon, úspěšně reprezentuje město v terénním triatlonu Xterra (1,5 km plavání, 36 km jízdy na kole a 10 km běhu). V roce 2016 zvítězil na mistrovství ČR a v závodě světového poháru v polském Krakově v kategorii 20–23 let. To jej kvalifikovalo na Mistrovství světa v závodě Xterra v říjnu 2016 na Havaji, kde přes zranění po pádu z kola při závodě nakonec dosáhl na 15. místo ve své kategorii.

Sportovní střelec **Matěj Rampula**, nominovaný na ocenění střelec-

kým kroužkem Gymnázia a SOŠ Rýmařov, v roce 2016 získal šest titulů mistra České republiky (v juniorské kategorii v disciplínách Rychlopalná pistole 2x30, Sportovní pistole 30+30, Standardní pistole 3x20, Vzduchová pistole 60, v dorostenecké kategorii v disciplínách Standardní vzduchová pistole 3x20 a Standardní vzduchová pistole 40) a k tomu titul vicemistra České republiky v dorostenecké kategorii v disciplíně Sportovní vzduchová pistole 30+30. Na mistrovství Evropy v Tallinnu získal 11. místo, vyhrál Grand Prix Jozef Zapadski ve Vratislavi a 2. místo na IWK v Berlíně. V roce 2016 vytvořil dva nové individuální rekordy České republiky v juniorské i dorostenecké kategorii a dva rekordy v družstvech. V současné době je držitelem tří individuálních rekordů a šesti rekordů v družstvech.

František Sázel, Ondřej Baslar, Karolína Ryšková, Renáta Andrýsková, Tereza Krečmerová a Tomáš Sedlár jsou členy Ski klubu RD Rýmařov, který se zaměřuje především na běžecké lyžování. Závodníci loni výborně reprezentovali město na Olympiádě dětí a mládeže 2016 v běžeckém lyžování, kde Renáta Andrýsková a Karolína Ryšková vybojovaly 3. místo v závodě štafet, a v seriálu závodů Mistrovství ČR a Evropského poháru v koloběhu, v němž Renáta Andrýsková nasbírala tři zlaté a jednu stříbrnou medaili,

Tereza Krečmerová dvě zlaté, tři stříbrné a jednu bronzovou medaili, Ondřej Baslar jednu zlatou, tři stříbrné a dvě bronzové medaile, Tomáš Sedlář vybojoval zlatou a bronzovou medaili a František Sázel stříbrnou medaili.

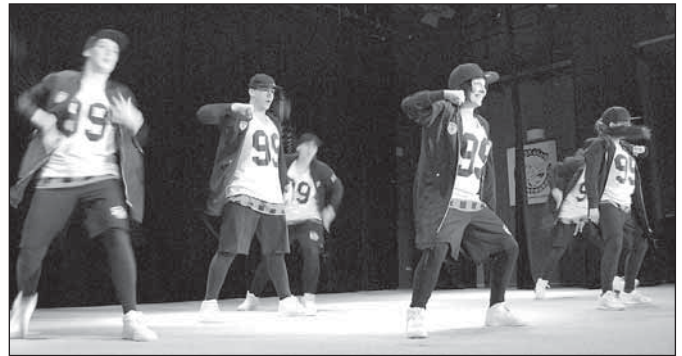
Žáci tanečního oboru ZUŠ Rýmařov pod vedením choreografky Aleny Tomeškové v loňském roce sbírali medailová umístění v soutěžích moderního a současného tance, a to jak mezi formacemi, tak v jednotlivcích. Dětská formace se skladbou *Everybody* získala 1. místo v regionální soutěži CDO v Opavě, 1. místo v zemském kole CDO v Bohumíně, 1. místo na Mistrovství ČR CDO v Praze a 1. místo v soutěži O erb města Litovle. Juniorská formace s choreografií *Secrets* získala 1. místo v regionální soutěži CDO v Opavě, 1. místo v zemském kole CDO v Bohumíně, 1. místo na Mistrovství ČR CDO v Praze a 1. místo v soutěži O erb města Litovle.

Julie Bršťáková a Ivana Němcová soutěžily jako duo s choreografií *Síla přátelství* a získaly za ni 1. místo v soutěži Dance Stars v Ostravě a 3. místo na Mistrovství ČR WADF v Jablonci nad Nisou. Sólistka **Barbora Hřívová** s show dance choreografií *Nezbedný plamínek* zvítězila v soutěži Dance Stars v Ostravě a získala 3. místo na Mistrovství ČR WADF v Jablonci nad Nisou a 3. místo na Mistrovství světa WADF v Liberci.

Taneční skupina Neila SVČ Rýmařov se věnuje orientálnímu tanci a pravidelně se umísťuje na medailových pozicích na mistrovství ČR a dalších republikových i mezinárodních soutěžích. V roce 2016 reprezentovala Rýmařov především skupina Neila Annidia pod vedením

Anny Cimbotové. V mezinárodním klání na Liptov Orient Festivalu v dubnu 2016 získala skupina zlatou a stříbrnou medaili v kategorii juniorů, v klasickém orientálním tanci a v kategorii fusion. Největší úspěch zaznamenala Neila v Grandfinále mistrovství ČR Czech Dance Masters, které pořádala CDO v Praze – skupina přivezla pět medailů, dvě čtvrtá místa a dvě finálová umístění s konečným pátým místem. Zařadila se tak k předním týmům mistrovství v belly dance. **Taneční skupina Move2you SVČ Rýmařov** pod vedením Petry Čechové dlouhodobě výborně reprezentuje město na soutěžích v disciplínách street dance a hip-hop. Na mistrovství České republiky získali tanečníci v hlavní kategorii malých skupin 2. místo, v kategorii dětských duů 5. místo, v kategorii dětských sól – mužů získal Libor Jacko 3. místo, v hlavní kategorii sól – žen získaly Mirka Rapouchová 1. místo a Amálie Malovaná 5. místo, v hlavní kategorii sól – mužů pak Adam Komůrka 2. místo a Štěpán Moninec 5. místo. Na světové taneční olympiádě v Rusku získali tanečníci v hlavní kategorii malých skupin 1. místo s choreografií *Ólázanas*.

Vyzvedněte si tašky na separaci odpadů!

V rámci podpory separace odpadů občany města Rýmařova zajistily Městské služby Rýmařov, s. r. o., sady tašek na papír, sklo a plast.

Tyto tašky si mohou rýmařovští občané vyzvednout v pokladně Městských služeb Rýmařov na Palackého ulici 11 nebo na MěÚ na nám. Míru 1 (paní Jánská – pokladna). Tašky si mohou na zmíněných místech od 1. dubna zdarma vyzvednout i ti, kdo si je vyzvedli v prvním kole.

Tašky budou vydávány do vyčerpání zásob občanům města Rýmařova

a místních částí Jamartice, Janovice, Harrachov, Ondřejov a Stránské (jedna sada na jednu domácnost) po předložení občanského průkazu.

Výdej separačních tašek:

Městské služby Rýmařov, s. r. o.

Pondělí	7:00–10:30	12:00–15:00
Úterý	7:00–10:30	12:00–14:00
Středa	7:00–10:30	12:00–15:00
Čtvrtek	7:00–10:30	12:00–14:30
Pátek	7:00–10:30	12:00–14:00

MěÚ Rýmařov

Pondělí	8:00–11:30	12:30–17:00
Středa	8:00–11:30	12:30–17:00

Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj

oznamuje termíny pro odevzdávání daňových přiznání:

pátek 31. 3. 2017 od 8:00 do 13:00

pondělí 3. 4. 2017 od 12:00 do 17:00

v klubovně Střediska volného času Rýmařov (mezipatro), Okružní ulice 10 (vedle autobusového stanoviště)

MĚSTO RÝMAŘOV

náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov

Tajemník Městského úřadu Rýmařov

vydává

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í na pozici

vedoucího odboru životního prostředí

Místo výkonu práce:	Městský úřad Rýmařov
Termín nástupu:	1. července 2017, popř. dle dohody
Pracovní poměr:	na dobu neurčitou
Pracovní úvazek:	1,0
Platové podmínky:	11. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů + osobní příspěvek
Nabízíme:	možnost získání bytu, systém zaměstnaneckých výhod
Požadavky:	splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Jiné požadavky:

- vzdělání: ukončené vysokoškolské studium v magisterském studijním programu se zaměřením na životní prostředí s požadovanou praxí 5 let v oboru,
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu,
- komunikační schopnosti a profesionální vystupování, odolnost vůči stresu,
- odpovědnost a preciznost, důslednost při dodržování zákonů, organizační schopnosti, vysoké pracovní nasazení,
- řidičský průkaz skupiny B výhodou

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- řízení a výkon státní správy v přenesené působnosti v oblasti životního prostředí,
- koordinace činnosti Městských služeb Rýmařov, s. r. o., u prací prováděných pro město v oblasti životního prostředí, zadávání a přejímání těchto prací,
- zajištění zpracování koncepcí pro jednotlivé úseky spravované odborem,
- zajištění povodňových plánů, členství v povodňové komisi

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče,
- datum a místo narození uchazeče,
- státní příslušnost uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka,
- datum a podpis uchazeče

K přihlášce přiložte:

- životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků tohoto výběrového řízení,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání,
- negativní lustrační osvědčení dle zákona č. 451/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů (nevztahuje se na uchazeče narozené po 1. 12. 1971),
- čestné prohlášení dle ustanovení § 2 zákona č. 451/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů

V přihlášce dále uveďte:

- kontaktní údaje – telefonní číslo nebo e-mailovou adresu

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději 12. dubna 2017

Lhůta pro podání přihlášky: 12. duben 2017

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení kdykoliv v jeho průběhu.

Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně až po ukončení výběrového řízení. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Jiří Furik, tajemník Městského úřadu Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru životního prostředí Městského úřadu Rýmařov RNDr. František Čermák, tel.: 554 254 312. *Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, v. r.*

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují: Mobilní svoz nebezpečného a objemného odpadu

Mobilní svoz bude z kapacitních důvodů svozové firmy prováděn ve třech etapách:

I. etapa: 25. března od 8:00

– v místních částech Janovice, Jamartice, Ondřejov a Stránské

II. etapa: 1. dubna od 8:00

– v Harrachově, na náměstí Míru, Školním náměstí, v ulicích Pivovarské, Strálecké, Havlíčkově, Národní, Radniční, Jungmanově, Máchově, Mlýnské, Komenského, Husově, Příkopy, Rudé armády, Opavské, Bezručově, U Potoka, Žižkově, Revoluční, Dukelské, Úvoz, tř. Hrdinů, Tomáše Matějky, Lipové, Okružní, Nádražní, Na Stráni, Pod Svahem, Zahradní, Marxově, Na Vyhliďce, 8. května a v ostatních ulicích, které náležejí do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

III. etapa: 8. dubna od 8:00

– na náměstí Svobody, v ulicích K. Čapka, Divadelní, Bartákově, Jesnické, U Lomu, U Rybníka, Opavské (od Leny), Pivovarské, 1. máje, Sadové, J. Sedláka, Palackého, Jelínkové, Sokolovské, J. Fučíka, Karla Schinzela, Nerudově, Hornoměstské, Lidické, Větrné a v ostatních ulicích, které náležejí do spádové oblasti vyjmenovaných ulic.

Nebezpečným odpadem se rozumí staré léky, autobaterie, monočlánky, zbytky ředidel, barev, lepidel a rozpouštědel, motorové oleje,

absorbční činidla a jiné filtrační materiály, olejové filtry, zářivky, chladičící zařízení obsahující freony, fotochemikálie.

Objemným odpadem se rozumí takový komunální odpad, který nelze pro jeho rozměry uložit do sběrných nádob na zbytkový komunální odpad. Jde především o vysloužilý nábytek a jeho části, staré koberce, linolea, televize, pračky, kamna, bojler, pneumatiky apod.

Občané, kteří se chtějí zbavit nebezpečných odpadů, předají tyto odpady osobně pracovníkům Městských služeb Rýmařov, s. r. o., kteří mobilní svoz provádějí. Tekuté nebezpečné odpady nebudou odebírány, tyto lze uložit pouze v recyklačním dvoře a odpadovém centru.

Druhotné suroviny lze ukládat do kontejnerových hnízd nebo na recyklačním dvoře a odpadovém centru, **směsný komunální odpad** do popelnice nebo kontejnerů k tomu určených.

Recyklační dvůr na Palackého ulici:

po–pá: 9:00–16:30, so: 8:00–13:00

Odpadové centrum na ulici 8. května:

po–pá: 6:00–16:30, so: 8:00–13:00

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY!

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je za nepovolené ukládání odpadů před recyklačním dvořem, odpadovým centrem i na jiných místech možno dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) uložit pokutu do výše 50 000 korun.

Slovo krajského zastupitele

Ve čtvrtek 16. března se konalo na krajském úřadu v Ostravě třetí zasedání Zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Hejtmán Ing. Ivo Vondrák seznámil v úvodu s činností krajské rady od druhého zasedání zastupitelstva kraje. Nejdůležitějším materiálem projednávaným na

březnovém zasedání zastupitelstva MSK byla předběžná zpráva o hospodaření MSK za rok 2016.

Jak sdělil náměstek hejtmána Ing. Jaroslav Kania, závěrečný účet kraje za rok 2016 bude s ostatními odbory dopracován, předložen Radě MSK k projednání a následně Zastupitelstvu MSK ke schválení. Konstatoval, že předchozí vedení MSK hospodařilo odpovědně a rozpočet skončí přebytkem. Celkový zůstatek finančních prostředků na bankovních účtech činil k 31. prosinci cca 2 599 884 tis. korun a z toho zůstatky na peněžních fondech mimo rozpočet kraje činily

cca 150 mil. korun. Část zůstatku finančních prostředků se však musí zapojit do účelových převodů do rozpočtu 2017. Jen pro informaci – schválený rozpočet příjmů činil 5 512 321 tis. korun a přijaté dotace 2 541 011 tis. korun. Rozpočet výdajů v roce 2016 byl schválen v celkové výši 6 812 986 tis. korun a zároveň bylo schváleno financování ve výši 1 240 346 tis. korun. Rozpočet skončí přebytkem, o jehož využití se bude jednat. Doufám, že se podaří část převést do kapitoly dopravy na opravy silnic, alespoň o to budu na dopravním výboru usilovat. Definitivní závěrečný účet bude předložen a schvalován na čtvrtém zasedání Zastupitelstva MSK 15. června.

Krajské zastupitelstvo rozhodlo poskytnout účelové neinvestiční dotace ve výši 2,2 mil. korun z rozpočtu MSK na zabezpečení akceschopnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů pro období od 1. ledna do 31. prosince 2017. Jde o finanční prostředky k dofinancování výdajů SDH kategorie JPO II. Dotaci ve výši 50 tis. korun obdrží města Rýmařov a Břidličná, obce Dolní Moravice, Horní Město, Karlova Studánka,

Lomnice a Malá Morávka.

Město Rýmařov má schváleno dotaci 225 tis. korun na pořízení nového dopravního automobilu pro jednotku požární ochrany sboru dobrovolných hasičů. Investiční dotace na požární zbrojnice skončila jako náhradní. Mezi čtyři příjemce investiční dotace na požární zbrojnici se dostala obec Roudno s částkou 115 050 korun.

Jak jsem informoval minule v článku o Státním fondu dopravní infrastruktury, fond ve výši 3 mld. korun byl rozdělen. Na náš kraj dle kritérií připadla částka 161,146 mil. korun, což činí 5,62 %. Byl vytvořen Plán souvislých oprav silnic II. a III. tříd v roce 2017 hrazených z SFDI (22 akcí v celkové částce 328,6 mil. korun) a Plán souvislých oprav silnic II. a III. tříd v roce 2017 hrazených z rozpočtu MSK (10 akcí v celkové částce 71,4 mil. korun). Při výběrových řízeních dojde pravděpodobně k úspoře, a tím se uvolní možnost zapojit i silnice tzv. pod čarou. V plánu SFDI je na okres Bruntál vyčleněno 62,6 mil. korun, v plánu MSK bude částka činit 15,5 mil. korun.

Na Rýmařovsku se započne s rekonstrukcí silnice III/4451 Tvrdkov – Ruda I. etapa s předpokládanými náklady 9 mil. korun. Akce bude financována z SFDI 2017.

Oprava silnice II/370 Jamartice – Velká Štáhle bude pokračovat 6. etapou, a to výstavbou mostu a srovnáním nivelety silnice. Akcí bude financovat MSK. Tato etapa již byla vysoutěžena za 7,26 mil. korun.

Dále byly schváleny dotace na kulturní akce nadregionálního charakteru, kde jsme neměli z naší oblasti žadatele.

V rámci dotačního programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2017 bylo rozděleno celkem 20 mil. korun. Do tohoto programu bylo přijato 134 žádostí. V rámci DT1 předložili žadatelé 17 žádostí a v rámci DT2 117 žádostí, z toho bylo pět projektů vyřazeno pro nesplnění kritéria přijatelnosti. Investiční dotaci DT1 obdrží Malá Morávka na rekonstrukci veřejného prostranství v obci za 300 tis. korun, dále Valšov na rekonstrukci části multifunkční budovy obecního úřadu za 122,9 tis. korun a Ludvíkov na rekonstrukci chodníku za 191,4 tis. korun. Mezi náhradníky skončily Karlova Studánka, Tvrdkov a Velká Štáhle. Z dotačního titulu DT2 byla schválena dotace ve výši 85,8 tis. korun Sdružení obcí Rýmařovska na manažera regionu, Mikroregion Slezská Harta obdrží 50 tis. korun a Sdružení Bruntálsko 50 tis. korun.

Ing. Jaroslav Kala, krajský zastupitel

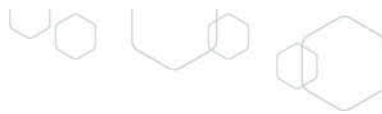
Zdravotnictví

Podhorská nemocnice má díky Nadaci Agel nového zaměstnance – je čtyřnohý a jmenuje se Merlin

V Podhorské nemocnici v Rýmařově, která je členem skupiny Agel, je sice teprve týden, ale už se stal nejoblíbenějším členem týmu pracovníků sociální služby. Merlin totiž není jen tak obyčejný zaměstnanec, má rok a tři čtvrtě a je to border kolie. Podhorská nemocnice jej získala díky prostředkům Nadace Agel, která bude nemocnici financovat i veškeré další náklady s ním spojené.

Každý pes potřebuje mít svého pána, a tak ačkoliv formálně je majitelem psa Merlina Podhorská nemocnice, jeho psovodem se stala administrativní pracovnice sociální služby Radka Wnenková. „S Merlinem do práce společně přicházíme i odcházíme. Jeho pracovní doba má však svá specifika. Aby nedošlo k jeho přetížení, tráví s uživateli sociální služby zhruba hodinu, maximálně dvě denně. Lidé mu házejí míček, hrají s ním i fotbal. Merlin byl dokonce jedním z našich uživatelů označen za „sakra dobrého brankáře“. Zbytek času pes odpočívá ve svém zázemí, které má ve společenské místnosti, a chodí také na pravidelné procházky,“ popisuje Radka Wnenková, která bude nyní společně s Merlinem absolvovat speciální canisterapeutický výcvik.

Merlin již v minulosti podstoupil výcvik poslušnosti a také část výcviku pro vodící a asistenční psy. „Ukázalo se však, že některé jeho povahové rysy se nehodí k tomu, aby vodil nevidomé, ale nejsou překážkou právě pro účely canisterapie. Již nyní jen svou přítomností zpestruje pobyt uživatelům sociální služby a po prvním týdnu vidíme jeho pozitivní vliv, kdy všichni, včetně personálu, rozkvetli,“ sdělila

**AGEL
NADACE**

hlavní sestra Podhorské nemocnice Mgr. Marcela Kadlecová. Pobytová sociální služba se svým uživatelům snaží navodit rodinnou atmosféru domova. Čtyřadvacetihodinová péče je zde poskytována především seniorům v průměrném věku 85 let a nejstarší uživatelce je 97 let. „Jedno a dvouložkové pokoje mají lidé vybaveny a vyzdobeny nábytkem, předměty a fotkami, které jim připomínají domov. A protože řada z nich měla pejska i doma u zahrádky nebo v bytě, cítí se tak ještě více jako doma,“ míní hlavní sestra.

Merlin se stal hned první den miláčkem všech uživatelů, kteří pobytovou sociální službu s kapacitou 12 lůžek využívají. „Merlin za mnou hned přišel a chtěl se mazlit. Nejdříve jsem se trochu bála, ale teď jsme nejlepší kamarádi. Je velmi inteligentní, hodný a hlavně dobře vycvičený. Doma jsme mívali zlatého retrievera,“ uvedla devětaosmdesátiletá Marie Borková z Bruntálu, která již druhým rokem využívá sociální služby Podhorské nemocnice a pro Merlina má vždy připravenou zásobu piškotů.

Pořízení Merlina vyšlo na deset tisíc korun, které uhradila Nadace Agel. Zaplatí i další náklady se psem spojené, jako například granule,

veterinární péči a především speciální komplexní canisterapeutický výcvik. Nadace Agel sídlí v Praze a potřebným lidem a organizacím z celé České i Slovenské republiky pomáhá již od roku 2011. Od svého vzniku podpořila téměř 400 žadatelů celkovou částkou přesahující 10 miliónů korun. Více informací, včetně formuláře žádosti o nadační příspěvek, najdou zájemci na webové stránce nadace.agel.cz.

Fota a text:

Mgr. Radka Miloševská
tisková mluvčí Agelu, a. s.

Školství

Zápis do mateřské školy v Rýmařově

Novela školského zákona pozměnila předškolní vzdělávání hned v několika věcech. Nejpodstatnější změnou je povinné předškolní vzdělávání pro děti, které do 31. srpna 2017 dosáhnou věku pěti let. Rodiče a zákonní zástupci dětí (dále jen „rodiče“) mají několik možností, jak požadavku zákona vyhovět.

Docházka dítěte do mateřské školy, kam jsou v tomto případě děti přijímány přednostně (vztahuje se pouze na děti s trvalým pobytem v Rýmařově). Předškolní vzdělávání je pro předškoláky bezplatné, rodiče hradí za dítě pouze stravné. Informace k zápisu dítěte do mateřské školy naleznete níže.

Individuální vzdělávání dítěte musí rodič v době zápisu, nejpozději však do konce května, oznámit písemně ředitelce mateřské školy. Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno, a důvody pro individuální vzdělávání. Dítě v tomto případě může být vzděláváno rodičem nebo jinou osobou, příp. může navštěvovat jiné zařízení než mateřskou školu. Rodiče však musí zajistit účast dítěte na ověření úrovně osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

v mateřské škole – nejedná se o zkoušku, rodič pouze obdrží doporučení pro další postup vzdělávání.

Vzdělávání dítěte v přípravné třídě základní školy nebo ve třídě přípravného stupně základní školy speciální, které si rodič sám dohodne s ředitelem této školy. V Rýmařově tyto třídy ZŠ Jelínkova 1 ani ZŠ Školní náměstí 1 nezřizuje, pokud by tedy rodiče měli o tento typ vzdělávání dítěte zájem, musejí se obrátit na jinou základní školu dle vlastního výběru. Přijetí dítěte k tomuto typu vzdělávání však rodiče musí písemně oznámit ředitelce MŠ Rýmařov.

Vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky. I zde musí rodiče přijetí dítěte oznámit ředitelce MŠ Rýmařov.

Pokud rodiče nepíhlší dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání, nebo jej přihlásí, ale dítě se nebudě bez omluvy vzdělávání účastnit, vystavují se stíhání za přestupek, který může být pokutován do výše 5 000 korun.

Jak bude v letošním roce organizován zápis do mateřské školy v Rýmařově? Rodiče mohou se svými dětmi navštívit postupně všechna pracoviště školy, prohlédnout si interiér, vybavení, seznámit se

s pedagogy a prostředím školy. Rodiče si s dětmi mohou pohrát, zapojit se do připravených her a činností, informovat se o zaměření jednotlivých pracovišť a prostudovat si jednotlivé vzdělávací programy.

Dny otevřených dveří jsou naplánovány v těchto termínech:

Mateřská škola Rýmařov, Zámecký park 6, Janovice	24. 4. 2017	14:30–16:30
Mateřská škola Rýmařov, Revoluční 30	25. 4. 2017	14:30–16:30
Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3	26. 4. 2017	14:30–16:30
Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11	27. 4. 2017	14:30–16:30

Při návštěvě školy si rodiče mohou vyzvednout formulář pro zápis dítěte k předškolnímu vzdělávání. Pokud na to zapomenou, nic se neděje – žádost je možno si stáhnout na internetových stránkách školy www.msjelinkova.cz. Žádost má dvě strany – první stranu vyplňují rodiče, druhou pak potvrdí dětský lékař. O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhodne ředitelka školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení nebo registrujícího lékaře. Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování. Děti mladší 5 let mohou být přijaty, jen pokud se podrobily stanoveným pravidelným očkováním, nebo mají doklad, že jsou proti nákaze imunní nebo se nemůžou očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Řádně vyplněnou a podepsanou žádost včetně potvrzení lékaře přinesou rodiče osobně na ředitelství školy ve středu 10. května 2017 v době od 8:00 do 16:30. Jde o administrativní jednání, proto doporučujeme příchod bez dítěte. K zápisu je nutno přinést také rodný list dítěte a občanský průkaz rodiče nebo zákonného zástupce (doklad o tom, že je dítě přihláшено k trvalému pobytu v Rýmařově). Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bude řádně zaregistrována a její vyřízení podléhá správnímu řádu. Pro nahlížení do spisu před vydáním rozhodnutí je vzhledem k provozním podmínkám školy vyhrazen termín 24. května od 13:00 do 16:00, po dohodě s ředitelkou

je samozřejmě nahlížení do spisu možné kdykoli. Stejně tak se rodiče jako účastníci správního řízení mohou vyjadřovat k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Ve správním řízení o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka mateřské školy podle následujících priorit:

- 1) děti, které k 31. srpnu 2017 dovrší pět let věku a vztahuje se na ně povinnost předškolního vzdělávání dle zákona,
- 2) děti, které k 31. srpnu 2017 dovrší čtyři roky věku a vztahuje se na ně přednost při přijímání k předškolnímu vzdělávání dle zákona,
- 3) ostatní děti s trvalým pobytem v Rýmařově k pravidelné celodenní docházce dle data narození dítěte (tj. od nejstarších k nejmladším) do případného naplnění kapacity školy,
- 4) děti, které nemají trvalý pobyt v Rýmařově, k pravidelné celodenní docházce dle data narození dítěte (tj. od nejstarších k nejmladším) do případného naplnění kapacity školy,
- 5) ostatní děti.

K požadavkům rodičů lze přihlídnout pouze při opakované žádosti, tj. dítě nepřijaté k předškolnímu vzdělávání v minulém školním roce, případně umístění dítěte na konkrétní pracoviště, pokud se na stejném pracovišti vzdělává jeho sourozenec.

Na rozhodnutí o přijetí dítěte má ředitelka mateřské školy ze zákona lhůtu 30 dnů, ve složitějších případech pak až 60 dnů. Výsledky přijímacího řízení budou zveřejněny na webových stránkách školy a v jednotlivých budovách mateřské školy vždy u vstupu do budovy a v šatnách. Zveřejněny nebudou jména nebo osobní údaje dětí či rodičů, ale registrační čísla podaných žádostí.

Kontaktní údaje:

Mateřská škola Rýmařov, Jelínkova 3, okres Bruntál

Jelínkova 3, 795 01 Rýmařov

Tel. 732 786 713

E-mail: ms.jelinkova@seznam.cz

Webové stránky: www.msjelinkova.cz

Božena Jarošová, ředitelka MŠ Rýmařov

Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1

Pozvánka

k zápisu žáků do 1. ročníku

Zápis dětí proběhne:
v pátek 21. dubna 2017
od 13:30 do 19:00

v budově Národní 15 (pod kostelem)

Vezměte s sebou rodný list dítěte a přezůvky!

Důležité: Pro odklad školní docházky rodiče přinesou k zápisu posouzení školského poradenského zařízení /PPP/ a odborného lékaře nebo klinického psychologa.

Základní škola, Rýmařov, Školní náměstí 1, příspěvková organizace

POZVÁNKA

Vernisáž výstavy výtvarných prací žáků

3. 4. 2017 v 16 hodin
v městské knihovně
Galerie u stromu poznání

(výstava potrvá od 3. do 28. 4. 2017)

Den otevřených dveří

12. 4. 2017, 9 – 16 hod,
v budově ZŠ na Školní náměstí 1,
slavnostní zahájení s programem v 9 hod

(prohlídka školy, ukázky z činností, historie, setkání s kolegy ...)

Žákyně Gymnázia a Střední odborné školy v barmanských soutěžích

Střední škola hotelová a služeb Kroměříž ve spolupráci s Českou barmanskou asociací pořádala 8. února Kroměřížskou koktejlovou soutěž, které se účastnily i dvě žákyně oboru kuchař-číšník z Rýmařova. V koktejlové soutěži v Kroměříži vzájemně poměřili své dovednosti studenti hotelových a gastronomických škol. Probíhala v kategoriích Junior Cocktail Competition, Fancy Cocktail a Classic Cocktail. Soutěžní klání bylo napínavé a hodně zajímavé. Porota měla nelehký úkol, udělovala body za techniku práce, celkové provedení úpravy nápoje a za jakost připraveného nápoje. Soutěžící představili své vlastní receptury.

Žákyně 3. ročníku oboru kuchař-číšník Vendula Baďurová a Simona Varechová se umístily v bronzovém pásmu. Naše barmanky technicky zvládly míchání velmi dobře a odnesly si ze soutěže nové zkušenosti.

Další soutěž, které se obě žákyně zúčastnily, uspořádala Střední škola gastronomie, turismu a lázeňství ve spolupráci s Českou barman-skou asociací 1. března ve vítkovické Multifunkční aule Gong jako devatenáctý ročník Ahol Cupu 2017. Pro barmany byly vyhlášeny kategorie Junior Cocktail Competition a Sparkling Cocktail.

Žákyně opět bojovaly o co nejlepší umístění. Předvedly pohotovost při přípravě nápojů v časovém limitu. Simona s nápojem *Oranžový svět* zabodovala a umístila se ve zlatém pásmu, Vendula měla problém s trémou a s nápojem *Rozmarný den* se umístila v bronzovém pásmu.

Atmosféra a organizace celé soutěže byly výborné. Všem zúčastněným patří veliké díky.

Fota a text: Mgr. Nataša Skoupilová

Studenti středních škol se potýkali s Rizikovým chováním

Na pětatřicet studentů Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov a Střední soukromé odborné školy Prima Rýmařov se zúčastnilo každoroční soutěže Rizikové chování, dříve známé pod názvem Negativní jevy ve společnosti.

Studenti měli na výběr několik témat: alkohol, drogy, sebepoškozování, násilí v rodině, šikanu a další, která zpracovali do literárních nebo výtvarných prací. „Soutěž má dlouholetou tradici. Vzhledem k tomu, že jsme vloni na konci školního roku vyhráli grant na tuto soutěž, mohli jsme letos čerpat finanční podporu Moravskoslezského kraje a ocenit všechny studenty drobnými dárky, nejen vítěze. Vloni jsme pořádali adaptační kurz pro žáky prvních a druhých ročníků a letošní soutěž byla jen vyvrcholením těchto aktivit. Účastníci se na soutěž připravovali nejen ve vyučovacích hodinách, ale i doma,“

sdělila po skončení soutěže hlavní organizátorka Miroslava Lounová, která se přípravě žáků a samotné organizaci věnuje od vzniku této soutěže, a jak poznamenala, letošní rekordní účast ji samotnou překvapila a cení si jí. Se soutěží jí pomáhali její kolegové, kantoři Vladimír Stanzel, Miroslava Koreníková a Adam Rybka, kteří zaujali místa porotců a vyhodnotili nejlepší práce.

Literární část soutěže vyhrála Petra Horňáčková, druhý skončil Lukáš Gerhard a třetí Jaroslava Pinterová. Ve výtvarné části soutěže ocenila porota jako nejlepší práci Natálie Struhárové, na druhém místě skončila Barbora Laštůvková a třetí se umístila Kamila Panochová. Všichni ocenění jsou studenty Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov.

JiKo

Vítězové výtvarné soutěže, zleva Kamila Panochová (3.), Natálie Struhárová (1.) a Barbora Laštůvková (2.)

Vítězové literární soutěže, zleva Jaroslava Pinterová (3.), Petra Horňáčková (1.) a Lukáš Gerhard (2.)

Studentky vyrazily s mezinárodním projektem do Německa

V neděli 5. března jsme se vydali za týdnem dobrodružstvím do Německa s projektem *Feel the Spirit of a Modern Europe – Bringing Entrepreneurship into Schools*, na němž se podílí i Základní umělecká škola Rýmařov. Projekt sdružuje školy z Německa, Polska, Itálie a České republiky a jeho smyslem je vytvoření studentské firmy, podporující školu na Srí Lance.

Setkání v Německu mělo kromě práce na uvedeném projektu i poznávací program. Po devíti hodinách v minibusu jsme dorazili do městečka Meitingenu a setkali se tam s Němci, Italy a Poláky. V pondělí jsme navštívili město Augsburg, ve kterém nás mile přivítali němečtí studenti. Odpoledne jsme zavítali do části Augsburgu jménem

Fuggerei, obydlené od 15. století sociálně slabšími. Další den jsme vyrazili do místní školy v Meitingenu s tisíci studenty a obdivovali její moderní provedení. Večer jsme u fotbalu spolu s Italy fandili Neapoli. V polovině týdne nás odvezli do krásného malého města Nördlingen, kde jsme se v muzeu dozvěděli o meteoritu, který před 15 miliony lety spadl do místa, kde dnes město leží. Čtvrtek byl „hracím“

dnem. Dopoledne jsme hráli společné hry ve škole a navečer bowling. Poslední den jsme se vcítili do role německých studentů a spolu s nimi přežili čtyři „zábavné“ předměty ve škole. V odpoledních hodinách jsme si zajeli do městečka Ulm a prošli jeho krásné historické části.

V pátek byl zároveň v Meitingenu uspořádán trh, na němž účastníci projektu prodávali výrobky studentů a další symbolické předměty, například koření ze Srí Lanky, pletené košíky z Polska nebo naše keramické objekty. Výtěžek z prodeje bude poukázán ve prospěch školy v Ahungalle na Srí Lance. V Německu se s účastníky projektu setkala také zakladatelka humanitární organizace Future for Children Elfriede Süß, která zprostředkovává kontakt čtyř evropských škol se školou na Srí Lance. V Meitingenu převzala šek v hodnotě 1 600 euro, výtěžek studentské sbírky, která má podpořit ahungallské školáky.

Díky zahraničnímu projektu jsme poznali spoustu nových míst, kamarádů a zdokonalovali se celý týden v angličtině. Na závěr bychom chtěli poděkovat Základní umělecké škole Rýmařov za možnost podívat se do Německa!

Projekt pokračuje ještě dubnovým setkáním v italském Portici (předměstí Neapole) a květnovým setkáním v Rýmařově, které celý dvouletý projekt uzavře.

Foto a text:

Natálie Lachnitová, Hana Švejdlíková,
Adéla Továrková, Monika Drápalová

Střízlivěl na záchytcce

Rýmařovští policisté byli v noci 9. března přivoláni do restaurace v Břidličné k incidentu s vulgárním hostem. 54letý muž odmítat zaplatit útratu za 14 odlívek rumu a nealko a sprostě nadával obsluze. Následně měl dokonce vyhrožovat tím, že si ublíží. Přivolání policisté muže zajistili a při dechové zkoušce mu naměřili hodnoty přesahující 3 promile alkoholu. Střízlivěl na záchytné stanici a čelí podezření z přestupku proti majetku a občanskému soužití.

Návštěva restaurace ji vyšla draho

Chvilka nepozornosti stála návštěvníci restaurace v areálu rýmařovského fotbalového hřiště kabelku. Ke krádeži došlo v pátek 10. března v noci. Pachatel využil nestřeženého okamžiku a odcizil 34leté ženě taštičku položenou na stole. Poškozená v ní měla mobilní telefon, doklady, platební kartu a hotovost 600 korun. Celková škoda přesáhla 5 tisíc korun.

Poctivá nálezkyně odnesla peněženku na policii

O tom, že slušní a poctiví lidé jsou stále mezi námi, se přesvědčil majitel ztracené peněženky. V pondělí 13. března odpoledne přišla na policejní oddělení v Rýmařově 70letá paní odevzdat peněženku, kterou našla na chodníku v ulici Úvoz. V peněžence byla hotovost přes 1 500 korun, doklady, platební karta a stravenky. Policisté zjistili majitele a ve spolupráci s kolegy z Olomouckého kraje jej ihned kontaktovali. Již dvě hodiny od oznámení si šťastný majitel mohl své věci převzít. Byl velmi rád, že ztracené věci naleznou poctivá osoba.

Vandal poškodil sedačky lanovky

Ve skiareálu v Karlově pod Pradědem řádl vandal. Poškodil, zevnitř postříkal nebo poškrábal kryty tří sedaček lanovky. Celková škoda je poměrně vysoká, činí 45 tisíc korun. Incident se stal na přelomu února a března. Rýmařovští policisté zahájili úkony trestního řízení pro podezření z přečinu poškození cizí věci.

por. Bc. Pavla Jiroušková, skupina tisku a prevence Bruntál

U Václavova havaroval kamion, řidiče vyprošťovali hodinu a půl

Ve čtvrtek 16. března v půl osmé ráno havaroval na silnici mezi Václavovem u Bruntálu a Malou Štáhlí nákladní auto s návěsem. Řidič zřejmě nezvládl řízení a vyjel ze silnice do příkopu. Kamion převážející dřevěnou štěpku se převrátil na bok a narazil kabinou do svahu. Zraněný 43letý řidič zůstal nohama zaklíněný ve zdemolované kabině a bez pomoci by se sám nedostal ven. Přivolání záchranářů jej

ošetřili ještě uvnitř vozidla a poté jej z kamionu museli vyprostit hasiči. Složitě vyprošťování trvalo hodinu a dvacet minut, do záchranných prací se zapojil i bagr, který odkryl zeminu, aby bylo vůbec možné se do kabiny dostat. Zasahující lékař zjistil u řidiče kromě poranění dolních končetin také zranění hrudníku a nevyhloučil poranění páne, pacient byl ale při vědomí a s hasiči i záchranáři celou dobu

komunikoval. Po nutném ošetření byl vrtulníkem přepraven na urgentní příjem Fakultní nemocnice v Ostravě.

Po dobu vyprošťování řidiče byla vozovka v obou směrech uzavřena, policisté odkláněli dopravu přes Horní Václavov a Dolní Moravici. Poté v místě nehody řídili kyvadlový provoz jedním jízdním pruhem.

por. Bc. Pavla Jiroušková
skupina tisku a prevence Bruntál
PhDr. Lukáš Humpl, ZZS MSK
Mgr. Petr Kúdela, HZS MSK

Foto: HZS MSK

Cyklistická sezóna začíná. Jak se na ni připravit?

V loňském roce došlo v Moravskoslezském kraji ke čtyřem nehodám, při kterých zemřeli cyklisté. Dva z nich neměli na hlavě ochrannou přilbu. Na Karvinsku osmačtyřicetiletý cyklista zřejmě nepřípůsobil rychlost, v zatáčce vyjel ze silnice a spadl do příkopu. Při pádu utrpěl zranění, kterým na místě podlehl. Abychom se nemuseli v letošním roce setkávat s podobnými případy, připomeňme si několik pravidel a povinností cyklisty k bezpečné jízdě.

Než vyjedeme na první jízdu, měli bychom své kolo zkontrolovat a případně odstranit nedostatky v povinné výbavě. Ta má zajistit cyklistovi bezpečnou jízdu a viditelnost na silnici.

Jízdni kolo musí být vybaveno:

- zadní odrazkou červené barvy, která může být kombinována se zadní červenou svítilnou,
- přední odrazkou bílé barvy,
- odrazkami oranžové barvy na obou pedálech,
- na paprscích kol nejméně jednu boční odrazkou oranžové barvy na každé straně kola,
- dvěma na sobě nezávislými účinnými brzdami s odstupňovaným ovládním brzdového účinku, kolo pro děti předškolního věku vybavené protišlapací brzdou nemusí být vybaveno přední brzdou,
- volné konce řídítek musí být zaslepeny (zátky, rukojeti apod.),
- matice nábojů kol musí být uzavřené, nejsou-li křídlové, případně rychloupínací.

Výbava kola za snížené viditelnosti:

- světlomet svítící dopředu bílým světlem, referenční osa světelného toku musí protínat vozovku nejdále 20 m od světlometu,
- zadní svítilna červené barvy nebo svítilna s přerušovaným světlem červené barvy,
- zdroj elektrického proudu, který musí svou kapacitou zajistit svítivost předchozích světél po dobu minimálně 1,5 hodiny bez přerušení.

Pomáhat a chránit

Doporučené vybavení jízdniho kola:

- účinné blatníky,
- zvonek,
- kryt řetězu.

Cílem cyklisty kromě správně vybaveného kola by měla být samotná bezpečná jízda. Je třeba připomenout osobám mladším 18 let povinnost používat při jízdě ochrannou přilbu, doporučuje se však i pro ostatní cyklisty. Riziko úmrtí po pádu bez přilby je 19krát vyšší. Pestrobarevnost cyklistického oblečení zaručí dobrou viditelnost cyklisty, jeho viditelnost a bezpečnost se zvyšuje také používáním reflexních prvků.

Správný způsob jízdy znamená jízdu vždy vpravo, a to i na cyklostezce, a dodržování dostatečného odstupu od překážek. Při průjezdu zatáčkou nesmí cyklista vlivem vysoké rychlosti vyjet do protisměru nebo mimo komunikaci. Cyklista by měl být vždy ohleduplný a předvídavý, sledovat stav komunikace, vyhýbat se překážkám, na změnu směru jízdy upozorňovat včas a vhodným způsobem.

Požitek z jízdy závisí na vhodně naplánované trase, přizpůsobeném možností a schopnostem cyklisty. Silný provoz na komunikaci s větší frekvencí nákladních vozidel k bezpečné jízdě jistě nepřispěje. Cyklista by neměl zapomenout na nulovou toleranci alkoholu při jízdě. V případě kontroly se k cyklistovi pod vlivem alkoholu přistupuje stejně jako k řidiči motorového vozidla.

por. Bc. Richard Palát, Krajské ředitelství Policie MSK

Jarní pálení bioodpadu na zahradě – jak předejít požáru

V polovině března zavládlo hezké počasí a řadu zahrádkářů to přivedlo na myšlenku zbavit se starého listí a dalšího zahradního odpadu. Při pálení klestí na zahradě či vypalování porostů v přírodě však často dochází k nečekaným požárům. Jen za čtvrtek 16. března vyjeli hasiči v Moravskoslezském kraji k sedmi případům a dva březnové požáry na Vysočině a v Jihomoravském kraji dokonce skončily smrtí. Tragédiím lze přitom předejít dodržováním bezpečnostních zásad.

Bruntálští hasiči také již vyjžděli k požárům souvisejícím s pálením porostů a klestí. Naštěstí zatím neevidují žádnou zraněnou či usmrčenou osobu nebo vyšší škodu na majetku. Každý, kdo se chce spálením zbavit bioodpadu, musí znát povinnosti vyplývající z platné legislativy. V první fázi je třeba rozlišit povinnosti vyplývající ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, pro fyzické osoby vs. podnikající fyzické a právnické osoby.

Fyzické osoby mohou provádět kontrolované spalování hořlavých látek, např. mohou pálit shrabanou trávu na hromadě, která bude ohraničena proti případnému rozšíření a nebude umístěna pod stromy nebo v blízkosti jiných hořlavých látek. U tohoto spalování musí být přítomna dospělá osoba. Je však zakázáno plošně vypalování porostů. Na fyzické osoby se nevztahuje ohlašovací povinnost. Měly by se však seznámit se závaznými vyhláškami obcí, které pálení na volném pro-

stranství mnohdy zakazují nebo alespoň upravují. Pálení odpadů na volném prostranství není jediný způsob, jak se zbavit biologického odpadu. Ten je možné také zkompostovat, odložit ve speciálních kontejnerech nebo ve sběrných dvorech.

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby (firmy, společnosti) také nesmí dle zákona o požární ochraně provádět plošné vypalování porostů. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou navíc povinny, se zřetelem k rozsahu této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat.

Pro ohlášení pálení u právnických a podnikajících fyzických osob pro území okresu Bruntál doporučujeme využít internetové zaregistrování na webové adrese www.hzsmk.cz. Na pravé straně naleznete odkaz PÁLENÍ KLESTÍ. Pro přihlášení a vyplnění údajů o pálení je potřeba jednoduché registrace. Další možností ohlášení je e-mail na adresu od@hzsmk.cz nebo na pevnou linku 950 739 814.

Vždy je potřeba uvést:

- datum a čas (odkdy dokdy bude pálení probíhat),
- přesnou lokalitu pálení (nejlépe GPS souřadnice),
- jméno a mobilní telefonní číslo na osobu, která bude u pálení přítomna, a tím i zodpovědná.

UPOZORNĚNÍ

Někteří občané a firmy si pro hlášení pálení pletou tísňové telefonní číslo 150 či 112. Důrazně upozorňujeme, že tato čísla jsou určena pouze pro tísňová volání v případě, že někdo potřebuje rychlou pomoc, nikoliv pro ohlášení pálení.

Pokud právnické a podnikající fyzické osoby vypalují plošně porosty nebo neoznámí spalování hořlavých látek na volném prostranství, případně nestanoví opatření proti vzniku a šíření požáru, dopouští se správného deliktu dle zákona o požární ochraně, za který hrozí sankce až do výše půl milionu korun.

Ing. Antonín Ušela, HZS MSK

Foto: HZS MSK

Citát: Dej si pozor, s kým se ti nejvolněji dýchá, s kým zní tvůj hlas nejjasněji, a podle toho si zařídí život.

František Kožík

Známa i neznámá výročí

24. 3. Světový den boje proti tuberkulóze – vyhlásila Světová zdravotnická organizace v roce 1982 25. 3. 1677 zemř. Václav Hollar, grafik a rytec (nar. 13. 7. 1607) – 340. výročí úmrtí 26. 3. 1827 zemř. Ludwig van Beethoven, německý skladatel (nar. 17. 12. 1770) – 190. výročí úmrtí 26. 3. 1892 zemř. Walt Whitman, americký básník a novinář (nar. 31. 5. 1819) – 125. výročí úmrtí 27. 3. 1757 zemř. Jan Václav Antonín Stamic, skladatel (nar. 19. 6. 1717) – 260. výročí úmrtí 27. 3. 1927 nar. Jiří Horčička, rozhlasový režisér (zemř. 27. 3. 2007) – 90. výročí narození 27. 3. 1927 nar. Mstislav Rostropovič, ruský violoncellista a dirigent (zemř. 27. 4. 2007) – 90. výročí narození 27. 3. 2007 zemř. Jiří Horčička, rozhlasový režisér (nar. 27. 3. 1927) – 10. výročí úmrtí 28. 3. Významný den ČR – Den učitelů – výročí narození Jana Amose Komenského v roce 1592 28. 3. 1592 nar. Jan Amos Komenský, pedagog, filosof, spisovatel, teolog (zemř. 15. 11. 1670) – 425. výročí narození 30. 3. 1857 nar. Gabriela Zapolska, polská spisovatelka (zemř. 21. 12. 1921) – 160. výročí narození	1. 4. Mezinárodní den ptactva – výročí podepsání Konvence o ochraně užitečného ptactva, slaví se od roku 1906 1. 4. 1697 nar. Antoine Francois Prévost D'Exiles, francouzský prozaik a překladatel (zemř. 23. 11. 1763) – 320. výr. nar. 1. 4. 1997 zemř. Karel Kyncl, novinář a publicista (nar. 6. 1. 1927) – 20. výročí úmrtí 2. 4. Mezinárodní den dětské knihy – výročí narození Hanse Christiana Andersena v roce 1805, vyhlášen Mezinárodním výborem pro dětskou knihu (IBBY) roku 1967 3. 4. 1897 zemř. Johannes Brahms, německý skladatel (nar. 7. 5. 1833) – 120. výročí úmrtí 4. 4. 1937 zemř. František Xaver Šalda, spisovatel a literární kritik (nar. 22. 12. 1867) – 80. výročí úmrtí 5. 4. 1997 zemř. Allen Ginsberg, americký básník (nar. 3. 6. 1926) – 20. výročí úmrtí 5. 4. 1997 zemř. František Kožík, spisovatel (nar. 16. 5. 1909) – 20. výročí úmrtí 6. 4. 1947 zemř. Václav Kaprál, klavírista a skladatel (nar. 26. 3. 1889) – 70. výročí úmrtí 6. 4. 1992 zemř. Isaac Asimov, americký prozaik, autor sci-fi (nar. 2. 1. 1920) – 25. výročí úmrtí

Středisko volného času Rýmařov – březen 2017

(Ne)veselá Commedia finita

K mezinárodnímu svátku žen, ve středu 8. března, dostaly ty rýmařovské, a pochopitelně nejen ony, dárek v podobě divadelního představení *Commedia finita* v podání pražské divadelní společnosti Karla Soukupa.

Kvalitní herecké obsazení dávalo tušit, že by mohlo jít o vydařenou inscenaci z pera Viktorie Hradské pod režijní taktovkou Reného Přibila. Hra reflektující osudy pěvkyně Emy Destinnové ani po třiceti letech od svého vzniku nezestárla, stále z ní vane povědomý odér závisti, přizemnosti, rafinované vypočítavosti a přidržené pragmatičnosti. Nezestárl ani kvartet vděčných příležitostí pro čtyři herecké osobnosti. Nabízí se srovnání filmového a divadelního zpracování osudů slavné sopranistky, i když v tomto případě ne příliš jednoduché. Melancholicky laděný snímek *Božská Ema* z roku 1979 v režii Jiřího Krejčíka, s charismatickou slovenskou herečkou Božidarou Turzonovovou v hlavní roli, jejíž pěvecké party nazpívala Gabriela Beňačková, byl v tehdejší normalizační době hitem. Turzonovová se hlavní role zhostila s elegancí a její postava nebyla strnule stylizovaná, vyznačovala se jemnou psychologií i odzbrojující přirozeností. Ani další herecké obsazení nebylo bez povšimnutí: Juraj Kukura, Jiří Adamíra, Miloš Kopecký, Josef Somr, Čestmír Řanda nebo Josef Kemr.

Na rozdíl od filmového ztvárnění v divadelní inscenaci Viktorie Hradské postava Emy Destinnové sama přímo nevystupuje. Obraz operní pěvkyně, její osudy a problémy zprostředkovávají na jevišti čtyři rozdílné ženy z jejího okolí. Každá z nich vypráví svůj příběh v monologích, které jsou plné závisti, žárlivosti a nepochopení. Znamé herečky divákoví s vtípem dokazují stále přítomnou českou malost, která potírá velké talenty.

První monolog rázně uklízečky Lucie Kožinové naladí diváka do ko-

mediální roviny – věčná, praktická, přizemní osoba ve stylu „dyť sem jí to, pani, říkala“, perfektní herecká zkratka na malé ploše bez pře- hrávané komiky. Laskavý čtenář jistě promine mé subjektivní vnímání, ale mohu pouze konstatovat, že to byl asi nejlépe zahráný výkon i napsaná role. Druhý monolog rádoby vlastenecké učitelky hudby, která nešetří hysterickou závistí a maskuje se ušlechtilými úsměvy či intonací, si vychutnává Kateřina Macháčková. Distingovanost placené společnosti Valérie Zawadské podtrhuje okázalý kostým s kožešinovým límcem, efektním kloboučkem, šperky a zejména herecká kultivovanost. Pod touto efektní slupkou se však skrývá rafinovaně vypočítavá mrcha, jejíž povinnost „informovat“

ukapává z každého gesta a „nevinně“ vyřčené věty. Poslední ze čtveřice žen z okolí Destinnové je přímočaře bezcitná, mladě dravá komorná Anny Kulované. Vedlejší, přesto ne bezvýznamnou roli pořadatele vzpomínkové akce hraje Karel Soukup.

Viktorie Hradská vykreslila poslední léta života velké pěvkyně před více jak třiceti lety. Současná doba nabírá stále vyšší obrátky,

a možná i proto se divák v přemíře informací statických monologů někdy ztrácí. Přehršel až zbytečných sdělení tak může působit unávným dojmem, a to i navzdory již zmiňovaným excelentním výkonům Lucie Kožinové nebo Valérie Zawadské. Herci nicméně ve hře odvedli precizní práci. Dějové linky jednotlivých příběhů podtrhly autentické ukázky árií sopranistky Emy Destinnové.

rozhovor

Před představením *Commedia finita* jsme požádali známou herečku a vynikající dabérku, představitelku role placené společnosti Valérie Zawadskou o rozhovor.

Ty máš, Valérie, na svém kontě celou řadu divadelních i filmových rolí a propůjčila jsi svůj hlas mnoha světoznámým herečkám při dabingu. Dá se vůbec říci, která z tvých rolí ti nejvíce přirostla k srdci?

To je těžká otázka. Mohu vypíchnout několik velmi příjemných hereckých příležitostí. Tím bych se pomyslně vrátila do Šumperku, kde jsem působila ještě jako elév v Severomoravském divadle Šumperk. Tam jsem dostala v *Tillu Eulenspiegelovi* roli bordelmamá. Mně bylo tenkrát ubohých osmnáct a půl. A pan režisér mi vysvětlil, že už žádná jiná ženská v divadle není, proto všichni hrajeme všechno. To byla pro mě úžasná zkušenost. Další vzpomínku mám na divadlo v Chebu, kde jsem ve svých třidvaceti letech hrála jednu z *Veselých paniček windsorských* po boku o dvacet let starší kolegyně. My na tom jevišti vypadaly stejně mladě, potažmo stejně staře. Představení v průběhu čtyř sezón jsem opravdu hodně milovala. A 1. října 1986 jsem nastoupila na poloviční úvazek do Městských divadel pražských, kde mojí první rolí byla jedna z kurviček v inscenaci *Přelet nad kukaččím hnízdem*, kterou režíroval vynikající režisér Láďa Vymětal. Společně s Nadou Konvalinkovou, která hrála druhou kurvičku, jsme se za úplatu dostaly do blázince. Byl to jeden jediný výstup na konci druhého jednání. Na tuhle inscenaci budu vzpomínat do smrti, protože v takové nádherné společnosti herců, jako byla paní Věra Galatíková, Boris Rösner jako Indián, Lojza Švehlík jako McMurphy nebo Víta Masopust a bezpočet dalších báječných lidí, šla práce sama od ruky. Takto bych mohla vyjmenovávat dál a dál.

A teď, pozor! Asi před dvěma lety jsem dostala nabídku od poloamatérského divadelního spolku při Balbínově poetické hospůdce, kde jsme měli v prosinci 2015 premiéru *Tajného chleba*, dramatisace knihy rakouského autora Johannese Maria Simmela. V té hře jsem dostala roli staré osamělé Magdaleny Huberové, vyučené zednice. To je nádherná hra. Pojednává o tom, jak lidé rok po válce žili ve Vídni. Jaké měli touhy, přání... Jeden se chce oběsit, druhý chce dát vše, co má, a vlastně nemá nic, moje postava čeká na syna, jestli se vrátí ze zajetí v Rusku. Kdo by hru chtěl vidět, musí se vypravit do Balbínovy poetické hospůdky, nehraje se nikde jinde než právě tam. Bylo to jedno z nejkrásnějších zkoušení za pětadvacet let u divadla. Na divadelní roli, která mě bezezbytku pohltila, ale teprve čekám. A šedesátka na krku, to není žádný věk, já se dočkám (*smích*).

Co se týče dabingu, tak zcela logicky musím vyzdvihnout Claudii Cardinalovou v dnes již kultovní westernovce *Tenkrát na západě*. Zmiňuji se o filmu nejen proto, že mně režisérka Olga Walló dala důvěru ke „Kardinálce“, ale současně také k jedné ze sester v *Králi Learovi*. Dělat Shakespeara na divadle je hodně těžká herecká partitura, ale dělat dabing Shakespeara, to je abnormálně těžký úkol. Měli jsme tenkrát možnost dostat kazetu s filmem domů a takzvaně si postavu doma „nadýchat“.

Devadesátiminutovou inscenaci zhlédlo v Rýmařově asi šest desítek diváků. Příznivce Destinnové představení jistě pohladilo na duši. Je otázkou, zda *Commedia finita*, která měla premiéru 10. června 2016, bude stálíci na divadelní scéně, nebo jen krátce zazáří a pohasne jako mnoho jiných inscenací, které nenašly širší okruh nadšenců. Podobně jako Ema Destinnová v Čechách. JiKo

Jakmile s postavou v dabingu nedýcháš, tak je to špatně a nikdy to nebude ono.

Jsi na volné noze, nebo máš stále angažmá?

Od 1. ledna 1994 jsem na volné noze a někdy jsou to roky úspěšnější, pracovně i finančně, a někdy jsou to roky méně úspěšné. Ale jak se říká, jsem svým pánem. I když v okamžiku, kdy vstoupím do konkrétního projektu, ať je to například představení *Commedia finita*, které dnes hrajeme v Rýmařově, tak už vlastně svým pánem nejsem, protože tvořím jednu partu, a kdyby někdo z herců či

techniků vypadá, tak se musí představení zrušit. Včera jsme hráli v Českém Brodě, tam jsem byla nadopovaná práškama, bolelo mě celé tělo, dnes hrajeme v Rýmařově, a je mi mnohem lépe a už se moc těším na rýmařovské publikum. Zítřka hrajeme u Zlína.

Jak vzpomínáš na zrod divadelní inscenace *Commedia finita*?

Každý tvůrčí proces se velice špatně popisuje, pokud u toho nejsi přítomen. Původní obsazení bylo malinko jiné. Pokud někdo z party takřkajíc nezapadne, tak se na tu práci člověk pak ani netěší. Pro nás herce práce vlastně není ani tak práce, protože roli většinou studuješ s láskou a radostí. Jsou to strašný klíšé, co teď říkám, ale ty mi rozumíš, jak to myslím.

Co pozitivního ti přinesla role placené společnosti a naopak z čeho jsi byla zklamána?

Zklamání jsem kupodivu nezažila, ale uvědomila jsem si, že když jsem byla v Západočeském divadle v Chebu, tak jsme tam tuto komedii hrály zase s jinými kolegyněmi. A já shodou okolností hrála úplně stejnou roli, kterou hraji dnes. Po těch několika letech si uvědomuji, co jsem tehdy dělala špatně, co bylo pro mou postavu minusové. Před osmnácti a půl lety se mi narodil druhý syn a já jsem v těhotenství zkoušela roli uklízečky, kterou dnes hraje Lucie Kožinová, a alternovala jsem ji s Alenkou Vránovou, což je pro mě herecká modla, paní herečka, takže i to byl pro mě stres – nejen v alternaci, ale i s těhotenstvím. Dva měsíce a čtyři dny po porodu jsem odehrála premiéru, bylo to na státní svátek 28. října. Hráli jsme na Novotného lávce u Karlova mostu v Praze a samozřejmě nad hradem byl na státní svátek ohňostroj. A bylo nádherné, že diváci i my jsme si chvilíčku mysleli, že ten ohňostroj je na počest Emy Destinnové. A teď, po další řadě let, se setkávám s jinými kolegyněmi, které mají zase jiný pohled na postavy této hry. Od režiséra Reného Přibila mám postavu placené společnosti vyloženu jinak, než jsem ji hrála kdysi v chebském divadle.

V čem tě může divák vidět v současné době a kde?

Hraji v deseti inscenacích pro pět různých divadelních společností a nemám žádného manažera, který by mi plánoval jednotlivé termíny zkoušek a představení. Ze stálých scén, kde hostuji, je to divadlo Na Jezerce, kde mám tu čest hrát po boku Jiřiny Bohdalové v představení *Paní plukovníková* a dále ve hře *Charleyova teta*. Potom hraji v Divadle Různých Jmen, které je vyloženo zájezdové a kde hrajeme většinou pro studenty středních škol, například Čapkovu *Bílou nemoc*, *Maryšu* bratří Mrštíků

Všem členům
Rýmařovského horizontu
vše dobré ze srdce
Valérie

nebo Gogolova *Revizora*. Hrajeme rovněž výbornou hru *Svojení světa bez cenzury*, kterou napsal režisér *Snowbordáků* Karel Janák. Ten hru také režíroval. V inscenaci vystupují například Ruda Hrušínský nejmladší, Honza Rosák v roli Pána Boha nebo Vladimír Kratina. Já hraju dábla, repektive padlého anděla, tak si říkám, jestli už nejsem na tu roli nějaká stará. Pak jsem již zmiňovala poloamatérský divadelní spolek při Balbínově

poetické hospůdce, dále účinkuji v divadle Radka Brzobohatého, kde hraji šéfkou starých prostitutek v představení *Zlatý čas*, s tím bychom sem rádi přijeli (*smích*). Mám toho poměrně dost. Jezdím i s Doleželovým kvartetem, se kterým máme pořad o Antonínu Dvořákovi, a připravuje se pořad o Leoši Janáčkovi. Ještě jezdím s *Večerem poezie a hudby* s naší vynikající harfenistkou Lydií Härtelovou.

Zaslechl jsem, že jste při cestě do hotelu udělali dobrý skutek. Jak to doopravdy bylo?

Když jsme hledali hotel Praděd, zajeli jsme blbě do nějakých klikatých uliček a ptali jsme se dvou seniorů, jak se dostaneme do hotelu Praděd. Poradili nám, že jsme nedaleko od něj, a ukázali cestu. My jsme je na oplátku pozvali na představení. Oni se zprvu zdráhali, říkali, že jsou důchodci, a my na to, že chceme udělat dobrý skutek, že je posadíme zadarmo. Když jsme přijeli do hotelu, ještě jsme si říkali, že určitě nepřijdou, a teď jsem se před malou chvílí dověděla, že jsou opravdu tady. No, není to nádherný? Možná že nás pořadatel za to nebude mít rád, ale dobrý skutky se mají dělat.

Valérie, co tě čeká v nejbližší budoucnosti?

Co mě může asi čekat, když jsem 7. března umřela v seriálu *Ordinace v Růžové zahradě*? Samozřejmě mě čeká jiný seriál, divadlo a nové setkávání s diváky.

Děkuji ti za velmi příjemný rozhovor.

JiKo

ČERNOBÍLÉ VALÉRY
O CENU JAROSLAVA NĚMCE
SOUTĚŽ ČERNOBÍLÉ FOTOGRAFIE

Kalendář soutěže
Uzávěrka soutěže 12. 5. 2017
Vyhodnocení soutěže 2. 6. 2017
Vernisáž výstavy 17. 6. 2017
Výstava vybraných prací 17. 6. – 15. 7. 2017

WWW.VALERY.SVCRYMAROV.CZ **SVC**

**STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV
HLEDÁ**

VEDOUCÍHO STOLNÍHO TENISU

více informací:
grafika.svc@seznam.cz
tel: 737 751 283

HONZA **NÁVRAT**

NEVED

www.nedvedhonza.cz

RÝMAŘOV 25. 3. v 19:00
velký sál SVC Rýmařov vstupné: 330,-/300,-/270,-
vstupenky na www.ticketart.cz

prodejní místo Rýmařov: SSOŠ Prima, Sokolovská 29/ Po - Čt: 8:00 - 13:00 14:00 - 15:30/ Pá: 8:00 - 13:00

SVC **ZIGI** **HOTEL PRADĚD** **horizont** **11** **18** **www.svcrymarov.cz**

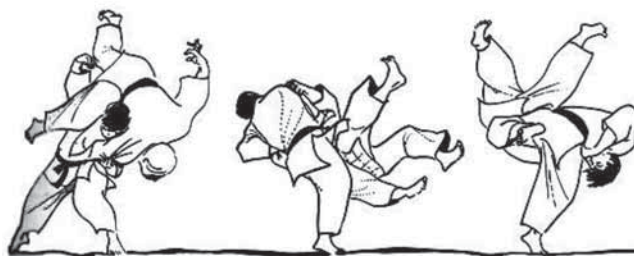
Středisko volného času Rýmařov
zve zájemce od 8 let do kroužku

SEBEOBRANY

柔術 JU zahájení
術 JITSU 5.4.2017

STŘEDA 8 - 14 let - 15:00 - 16:30
od 15 let - 16:30 - 18:00

vedoucí: Jakub Soviš -3. Kyu, Karel Gollinarsch 1. Kyu

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc **BŘEZEN-DUBEN**

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Pátek 24. 3. v 19:00

ŽIVOT

/ USA / 2017 / sci-fi, thriller, cca 105 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Snímek Život vypráví příběh šestičlenné posádky Mezinárodní vesmírné stanice, která se ocitá na samotném pokraji jednoho z nejdůležitějších objevů lidských dějin: prvního důkazu o existenci mimozemského života na Marsu. Jak členové posádky pokračují ve svém výzkumu, mají jimi uplatňované metody nezamýšlené následky, a forma života, kterou zkoumají, se ukazuje být mnohem inteligentnější, než kdokoli očekával.

Režie: D. Espinosa, Scénář: R. Reese, Kamera: S. McCarvey, Hudba: J. Ekstrand
Hrají: R. Reynolds, J. Gyllenhaal, R. Ferguson, H. Sanada, A. Bakare, A. Nguyen a další.

Středa 29. 3. v 19:00

SKRYTÉ ZLO

/ USA / 2017 / horor, thriller, 96 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 120,-

Když tři kamarádi z vysoké školy narazí na hrůzný původ skrytého zla, zjistí, že existuje jediný způsob, jak se vyhnout této kletbě: nemyslet na ni, nevyslovovat ji. Ale jakmile skryté zlo pronikne do vaší hlavy, je to právě to, co všechno řídí. Existuje způsob, jak se vymanit z této posedlosti a přežít?

Režie: S. Title, Scénář: J. Penner, Kamera: J. Knies, Hudba: The Newton Brothers
Hrají: C.-A. Moss, M. Trucco, F. Dunaway, D. Jones, D. Smith a další.

Čtvrtek 30. 3. v 19:00

GHOST IN THE SHELL

/ USA / 2017 / akční, sci-fi, thriller, cca 115 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 150,-

Major (Scarlett Johansson) je velitelkou Sekce 9, speciální policejní jednotky, která bojuje proti těm nejhorším kyberzločinům. Příběh se odehrává v blízké budoucnosti, kdy je svět závislý na moderních technologiích ještě víc než dnes a každé narušení technologického řádu může mít nezodpovědné následky. Koneckonců i hrdinka filmu je hi-tech produktem, dokonale vyváženou kombinací robota a člověka.

Režie: R. Sanders, Scénář: J. Herman, J. Moss, Kamera: J. Hall, Hudba: C. Mansell
Hrají: S. Johansson, M. Pitt, P. Asbaek, Ch. Han, J. Binoche, T. Kitano a další.

3D

Pátek 31. 3. v 19:00

POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU

/ USA, VB / 2016 / životopisný, drama, 110 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Film líčí právní spor uznávané spisovatelky a historičky Deborah E. Lipstadtové (Rachel Weisz) proti Davidovi Irvingovi (Timothy Spall), který jí obvinil z urážky na cti. Lipstadtová totiž veřejně označila Irvinga za člověka popírajícího holocaust. V anglickém právním systému padá v případě urážky na cti důkazní břemeno na žalovaného, proto musí Lipstadtová a její právní tým, vedený Richardem Ramtonem (Tom Wilkinson), dokázat, že k holocaustu skutečně došlo.

Režie: M. Jackson, Scénář: D. Hare, Kamera: H. Zambalouko, Hudba: H. Shore
Hrají: R. Weisz, A. Scott, T. Wilkinson, T. Spall, C. Pistorius, A. Jennings a další.

Sobota 1. 4. v 16:00

ŠMOULOVÉ: ZAPOMENUTÁ VESNICE

/ USA / 2017 / rodinný, komedie, 88 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

V tomto novém, zcela animovaném filmu o Šmoulech se Šmoulinka po nálezu tajuplné mapy vydává společně se svými nejlepšími kamarády Koumákem, Nešíkou a Silákem na vzrušující a napínavou pouť Zakázaným lesem plným kouzelných stvoření, aby našli tajemnou, dávno ztracenou vesnici dřív, než se to podaří zlému kouzelníkovi Gargamelovi. Na své dramatické cestě plné akce a nebezpečí jsou Šmoulkové na stopě objevu největšího tajemství šmouli historie!

Režie: K. Asbury, Scénář: P. Ribon, S. Harman, Hudba: Ch. Lennertz
Hrají: český dabing

3D

Sobota 1. 4. v 19:00

GHOST IN THE SHELL

/ USA / 2017 / akční, sci-fi, thriller, cca 115 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Major (Scarlett Johansson) je velitelkou Sekce 9, speciální policejní jednotky, která bojuje proti těm nejhorším kyberzločinům. Příběh se odehrává v blízké budoucnosti, kdy je svět závislý na moderních technologiích ještě víc než dnes a každé narušení technologického řádu může mít nezodpovědné následky. Koneckonců i hrdinka filmu je hi-tech produktem, dokonale vyváženou kombinací robota a člověka.

Režie: R. Sanders, Scénář: J. Herman, J. Moss, Kamera: J. Hall, Hudba: C. Mansell
Hrají: S. Johansson, M. Pitt, P. Asbaek, Ch. Han, J. Binoche, T. Kitano a další.

2D

Neděle 2. 4. v 17:00

EXPEDIČNÍ KAMERA

/ celosvětové / 2016 / dobrodružný, cca 120 min.

/ český dabing i titulky / mládeži přístupný / vstupné: 80,-

FILMY Z HLAVNÍHO PROGRAMU:

Divočinou aljašky - Režie: Jiří Hočíčka, délka: 25 min, země: Česká republika
Návrat do Zanskaru - Režie: Daniel Bull, Bryan Liptzin, délka: 23 min, země: Velká Británie
Pura vida - Režie: Thomas Miklautsch, délka: 44 min, země: Švýcarsko
Projekt Moffat - Režie: Claire Carter, Jen Randall, délka: 20 min, země: Velká Británie
Asamozřejmě další bonusové filmy a losování o hodnotné ceny.

Středa 5. 4. v 19:00

ÚKRYT V ZOO

/ USA / 2017 / historický, válečný, drama, 127 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Silný příběh, natočený podle skutečné události. Je začátek druhé světové války a němci napadají polsko. Manželé Zabinští, vedoucí varšavské Zoo, se pouští do velmi odvážného plánu. Zachraňují lidi z varšavských ghetta a ukrývají je ve sklepních prostorách zahrady...

Režie: N. Caro, Scénář: A. Workman, Kamera: A. Parekh, Hudba: H. Gregson-Williams
Hrají: J. Chastain, D. Brühl, I. Goldberg, M. McElhatton, J. Heldenbergh a další.

Pátek 7. 4. v 19:00

POWER RANGERS

/ USA / 2017 / akční, dobrodružný, sci-fi, 123 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 130,-

Pět poněkud vzdorných teenagerů se nevysvětlitelnou náhodou či řízením osudu sešlo, aby se z nich stala nová generace v řadách bojovníků známých jako Strážci vesmíru.

Režie: D. Israelite, Scénář: A. Miller, Z. Stentz, Kamera: M. J. Lloyd, Hudba: B. Tyler
Hrají: B. Cranston, E. Banks, N. Scott, D. Denman, B. G. RJ Cyler a další.

Nejlepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctidenní regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Městské muzeum a Galerie Octopus

Rýmařovsko na veletrhu Dovolená a region, lázeňství 2017

Region Rýmařovska se ve dnech 3. až 5. března představil na dalším mezinárodním veletrhu cestovního ruchu, tentokrát na výstavišti Černá louka v Ostravě. Veletrh tradičně představil tři základní pilíře cestovního ruchu – dovolenou, region a lázeňství.

Veletrh nabídl novinky a zajímavosti z oblasti cestování, turistiky, lázeňství a wellness, zážitků a kulturních akcí. Pro příznivce dalekých cest za dobrodružstvím a poznáním, dospělí i děti, byla připravena cestovatelská promítání se zajímavými osobnostmi. Novinkou tohoto ročníku byla prezentace církevní turistiky, která představila především křesťanské církevní památky, poutní místa a další zajímavosti s křesťanskou tematikou.

Na výstavě se ve velkém prezentovalo také Česko-japonské kulturní centrum, které poskytovalo široké veřejnosti informace týkající se japonské kultury a Japonska samotného, pořádalo akce s japonskou tematikou, organizovalo ukázky japonských bojových umění a mnoho dalšího. Nechyběla ani praktická ukázka starých japonských účesů nebo hry pro děti.

Region Rýmařovska jako součást stánku Moravskoslezského kraje připravil mimo jiné ochutnávku oblíbených koláčků z Rýmařovské pekárny a jiných krajových specialit. Řezbářské řemeslo předvedl Jiří Halouzka z Jiříkova. Návštěvníci si mohli prohlédnout kompletní se-

stavu nástrojů, které k vyřezávání používá, a z blízka jej sledovat, jak pracuje na soše děda Praděda.

Markéta Petrošová, IC Rýmařov, foto: Michal Blaško

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV
GALERIE PRANÝŘ

HELENA NAVRÁTILOVÁ
S obdivem ke starým mistrům
Výstava obrazů rýmařovské amatérské výtvarnice

6/4 – 30/4/2017

Muzeum Rýmařov
Galerie Pránýř

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

Městské muzeum Rýmařov
Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu

Velikonoce na Rýmařovsku
a v Opolském Slezsku

Święta Wielkanocne na
Rymarzowsku i Śląsku Opolskim

6. 4. – 30. 4. 2017 (ČR)
vernisaž 6. 4. v 17 hodin

5. 5. – 31. 5. 2017 (PL)
vernisaž 5. 5. o godz. 13

www.muzeumrymarov.cz
www.muzeumwsiopolskiej.pl

Akce probíhá v rámci projektu „Kulturní sblížení“, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd. Zadání realizované v rámci projektu „Kulturní sblížení“, který jest współfinansowany z funduszy mikroprojektu Euroregionu Prądziad.

cz pl PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

FOND MIKROPROJEKTŮ

Můj šálek čaje – nová generace

Vzdávám svůj Hold Katalánsku

Na čele seznamu mých nejoblíbenějších autorů vévodí již nějaký ten pátek britský novinář, spisovatel a esejista Eric Arthur Blair, který získal světový věhlas pod pseudonymem George Orwell. Anglického bouřliváka jsem poprvé navštívil asi v patnácti letech na jeho *Zvířecí farmě*, jejíž zvířecí obyvatelé byli zvláštní tím, že mluvili lidskou řečí a jejich vlastnosti se také lidem podobaly. Následovala naše společná cesta časem zpět do roku 1984, kde mě seznámil se svým Velkým bratrem. Cestou

zpátky jsme se pokusili *Nadechnout se* v anglickém městě Dolním Binfieldu. Při zatím posledním našem putování jsme společně vzdali *Hold Katalánsku*.

Na tento titul jsem narazil o prázdninách. Jako správný knihomol jsem v rýmařovské knihovně pátral po nějaké chutné knížce. Procházel jsem regály, odkud na mě volala jména velikánů světové literatury: Eco, Hemingway, Doyle, Villon, Čapek, Kundera a mnozí další. Mou pozor-

nost však upoutala poněkud útlá brožurka od mého nejoblíbenějšího autora světové prózy George Orwella s názvem *Hold Katalánsku*.

Hold Katalánsku zůstává poněkud, a to neprávem, opomíjeným dílem britského spisovatele, přitom si v ničem nezadá s autorovými mistrovskými antiutopiemi. Orwell zde jako pamětník líčí své zážitky z La Guerra Civil Espanola (španělské občanské války), kde bojoval na straně republikánů. Orwell je mistr satiry. Navází se do špatných vlastností společnosti i do politických stran a jejich elit:

„*Revoluční atmosféra Barcelony mne hluboce přitahovala, nijak jsem se však nesnažil ji pochopit. A pokud šlo o kaleidoskop politických stran a odborových organizací s jejich únavnými zkratkami – PSUC, POUM, FAI, CNT, UCT, JCI, JSU, AIT – ten mne jen dráždil.*“

Orwell dokázal ve svém díle zachytit skutečnost, že každý člověk je v každé době pouze pěšákem na šachovnici ve službách králů, kteří si neberou servítky obětovat pár z nich za celkové vítězství. Zachytil také, jak mladý Brit, ovlivněn přísnou ostrovní výchovou a morálkou, přijíždí do uvolněného Španělska:

„*Nováčkům byly postupně vydávány uniformy, a protože to bylo Španělsko, všechno se vydávalo po kusech, takže nikdo nevěděl, kdo už co dostal, a většina věcí, které jsme potřebovali nejvíce, jako opasky a pouzdra na náboje, nám nebyla přidělena až do poslední chvíle, když už vlak skutečně čekal, že nás odveze na frontu.*“

Orwell si se čtenářem své knihy hraje. Popisy vypjatých situací odlehčuje svým suchým britským humorem a dokáže se lidově řečeno „navést“ i do sebe a svého národa:

„*Vzpomínám si, jak pár dní předtím, než jsem odešel z kasáren, se vrátila na dovolenku skupina lidí z fronty. Vzrušeně hovořili o svých zkušenostech a byli plni nadšení pro nějaké francouzské jednotky, které bojovaly vedle nich v Huesce (španělské město – pozn. autora). Říkali, že Francouzi byli velice stateční a nadšeně dodávali: ‚Más valientes que nosotros‘ – ‚statečnější než my!‘. Pochopitelně jsem měl námitky, když vysvětlovali, že Francouzi jsou znalejší válečnického řemesla – lépe zacházeli s granáty, automatickými zbraněmi atd. Přesto tato poznámka byla příznačná. Angličan by si raději ukousl jazyk, než aby prohlásil něco podobného.*“

George Orwell je prostě mistrem pera. Je i výborným prorokem – novodobým Nostradamem, vždyť kdo nás varoval před autokratickými režimy – nacismem a komunismem? Navíc jeho dílo je bohužel stále aktuální, protože mnohé nešvary společnosti, které ve svých knihách popsal, můžeme sledovat i dnes. Orwell mě asi nikdy nepřestane udivovat a fascinovat.

Lukáš Pavlásek, septima, Gymnázium a SOŠ Rýmařov (ORWELL, George. *Hold Katalánsku a Ohlédnutí za Španělskou válkou*. Přel. Gabriel Gössel. 2. vyd. Praha: Odeon, 1991. 219 s.)

Tipy na nejlepší knížky pro dospívající

V období dospívání dochází u dětí k odklonu od rodičovských rad obecně a mnoho jich v tomto věku vnímá čtenářství jako vyhovění normám, které říkají, co se má správně dělat. Mezi dospívajícími zájem o čtení klesá, s výjimkou žánrů fantasy, sci-fi a hororů.

V literatuře pro starší děti proběhla vlna upírů a jiných nadpřirozených postav, kterou vystřídal dystopie, v nichž většinou nesvobodní lidé trpí pod krutým diktátorem a silný hrdina bojuje o přežití a změnu. Mladí čtenáři tyto příběhy nečtou, protože by měli zálibu v krutosti a destrukci, ale naopak proto, že v sobě cítí starost o to, co bude s naším světem a s námi. Ve velké oblibě u teenagerů je fantasy, především dračí příběhy plné magie a kouzel. Ani oblíbené horory psychologové nezatrucují, děti si totiž díky nim mohou prožít strach s knížkou.

Ač dospělým mohou připadat pokleslé, tyto žánry mají v četbě dospívajících své místo. Nakonec dystopie není nic nového, psal je i Čapek, Huxley nebo Orwell.

Petra Klimentová

Suzanne Collins: *Hunger Games*

V troskách Severní Ameriky se rozkládá země Panem s hlavní městem Kapitolem. Vládne zde krutý a tvrdý režim, kde je poslušnost udržována hunger games – zvrácenou televizní reality show, v níž každoročně jedna dívka a jeden chlapec z každého z dvanácti krajů nedobrovolně bojují o život.

Veronica Rothová: *Divergence*

V Chicagu budoucnosti je společnost rozdělena do pěti frakcí a každá se věnuje pěstování určité ctnosti – Odevzdanost, Neohroženost, Sečtěllost, Mírumilovnost a Upřímnost. Každý rok ve stanovený den si musí všichni šestnáctiletí vybrat jednu z frakcí, do níž budou patřit po celý svůj život.

Cassandra Clare: *Nástroje smrti*

Patnáctiletá Clary se vydá do newyorského klubu Pandemonium a stane se svědkyní vraždy, kterou spáchají tři teenageři se zvláštním tetováním. Mrtvé tělo zmizí beze stopy a vrahové jsou pro všechny ostatní neviditelní.

Petra Stehlíková: *Naslouchač*

Po velké válce je svět rozdělen na dvě části, jedna je obyvatelná, druhá zamořená jedovatými plyny. Obyvatelnou část chrání štít, který čerpá energii ze zvláštního nerostu sklenitu. Energetické pole štítu

odsuzuje lidi k životu ve středověkých podmínkách, lidé z nížin je zotročili a těžba sklenitu jim způsobuje nemoci a znetvoření.

Kai Meyer: *Stránky světa*

Furia žije ve světě knih, sídlo její rodiny v sobě ukrývá nekonečnou knihovnu. Do jejích hlubin se Furia vydává pátrat po jednom velmi speciálním svazku, své vlastní dušeknize, s jejíž pomocí ovládne sílu a magii slov.

Městská knihovna Rýmařov

Vás zve na přednášku a čtení knihy

ČERNÁ KRONIKA ANEB ZE SOUDNÍCH SÍNÍ

přednáší
por. Be. Pavla Jiroušková

29. 3. 2017 v 10:00

ČERNÁ KRONIKA, AŽ SE VÁS NETÝKÁ

Kniha obsahuje dvanáct příběhů zachycujících nejčastější nebo nejzávažnější páchané trestné činy na seniorech (např. podvod s legendou vnuk, krádež či loupež, případ domácího násilí i rizikovou situaci v dopravě atd.) Případ je vždy ukončen poučením, jak se v takové situaci zachovat, eventuálně se jí vyhnout.

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v březnu a dubnu

pondělí	14:00–17:00	18:30–20:00	pátek	14:00–20:00
úterý	14:00–20:00		sobota	13:00–20:00
středa	14:00–17:00	18:30–20:00	neděle	13:00–20:00
čtvrtek	14:00–20:00			

Plavecký kurz:

pondělí	17:00–18:30	středa	17:00–18:30

Aerobik

pondělí 18:45–19:45

Sauna

je v provozu každý den
a vstup do ní je zahrnut v základním vstupném.

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

po–pá 16:00–21:00, so–ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma
(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku
do výše 500 Kč za osobu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé úterý
v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy v 13:30. Ukončení posezení 15:30–16:00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz
v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity,
které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček v prvním pololetí 2017

(každý lichý týden v úterý):

28. 3., 11. 4., 25. 4., 9. 5., 23. 5., 6. 6., 20. 6.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov

Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Potraviný Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí – pátek: 8:30–12:00 13:00–17:00

sobota: 9:00–12:00 13:00–16:00

neděle: 13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, e-mail: icko@rymarov.cz

Galerie Marie Kodovské

Mlýnská ulice č. 21

Prohlídky mimo sezónu jsou možné pro skupiny
5 a více návštěvníků.

Objednávky v informačním centru.

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jindřiška Schneiderová – Rýmařov	80 let
Anna Brenkusová – Janovice	80 let
Ludmila Urbanová – Edrovice	80 let
Alena Fajksová – Rýmařov	80 let
Milan Prášil – Rýmařov	80 let
Josefa Pochylá – Rýmařov	81 let
Vojtěch Pospíšil – Rýmařov	82 let
Františka Bielská – Rýmařov	83 let
Emilie Tylová – Rýmařov	84 let
Tomáš Matera – Rýmařov	84 let
Marie Konečná – Rýmařov	86 let
Jiřina Grebeníčková – Rýmařov	88 let
Hugo Musil – Rýmařov	88 let
Jarmila Toušková – Janovice	88 let
Marie Mílková – Rýmařov	88 let
Růžena Weinerová – Rýmařov	89 let
Naděžda Doleželová – Rýmařov	89 let
Růžena Ondrová – Rýmařov	91 let
Pavel Bednár – Janovice	91 let

Rozloučili jsme se

Marie Švarcová – Ruda	1936
Emilie Horáčková – Rýmařov	1939
Rudolf Hampl – Rýmařov	1951
Josef Veislík – Stříbrné Hory	1957

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Jazzclub

FESTIVAL ALTERNATIVNÍ A JAZZOVÉ HUDBY

UJSMĚ DOMA
WILL BERNARD
SIBÉRIJA TRIO
-USA-

KÁMEN-FIFTY-FEST IV
8. 4. 2017 od 18 h, HALA
EUROINTERMETALL
RÝMAŘOV všimně
100 Kč

Z historie

Výzkum lokality Burgetův statek Spojitosti, lokalita a něco vzpomínek

Předstihový výzkum části dvou parcel (18/40 a 19/40) proběhl v letech 1989–1991 na horním konci Husovy ulice (Untere Ringgasse, Burgstadtelgasse). Původně se zde rozkládal statek pana Burgety (odtud pracovní název), který byl asi na konci sedmdesátých nebo na počátku osmdesátých let dvacátého století zbořen, domek vedle zanikl podstatně dříve. Terénní průzkum si vynutil prodej sousední výměry (19/40) rodině pana Valáka, jež se rozhodla vystavět si v historickém areálu města rodinný dům, k čemuž již ne-došlo.

Vyměřování zádvěží zemědělské usedlosti (vlevo Ing. Novák, vpravo Josef Bahulík; Bezručova ul.)

Nejdříve dovolu vzpomínku na původního majitele usedlosti pana Burgetu. Výrazná a zajímavá osobnost, vysoký chlapík, vzpřímený i ve svém stáří, typický moudrý hospodář s širokým duševním rozhledem patřil k těm vzácným jednotlivcům, kteří odmítli v padesátých letech minulého století přes všechna trápení, jež jim připravil režim, vstoupit do

Odkrývání domu kováře (Bezručova)

PhDr. Václav Štěpán

nuzného místního JZD a rozhodli se setrvat u soukromého zemědělství. Veškerá očividně hrubá šikana městského výboru KSČ i úředníků MNV či ONV a záměrné naprosto předimenzované požadavky na dodávky mléka, vajec, obilí, masa a jiných produktů nakonec dostaly vzdorující sedláky do situace, kde je chtěl stát mít. Nemohli již vyhovět krutému vydírání. Mnohdy museli, na rozdíl od ostatních Rýmařovanů, upít vlastním dětem mléko svých krav, všechno je museli odevzdat státu, ba nezbylo na ně ani vajíčko od vlastních slepic. Jindy dokonce nakupovali chybějící, avšak požadované potraviny od jiných chovatelů, z JZD nebo obchodu, aby splnili vyděračské příkazy. Jedině tak odvraceli hrozící soudy a kriminál.

Zde stávala Bednářská brána (Národní ul.)

Začišťování podlahy domu ševce (vlevo Ing. Novák, Bezručova)

Pan Burgeta vsadil na hrdost a upírané právo. Nepodřídil se. Dostal tak nezavidělnou nálepku kulaka, i když do vesnického boháče měl po čertech daleko. Komunistický režim jeho rodinu nejdříve ožebračil a hospodář se nakonec stal obětí vykonstruovaného procesu pro „neplnění dodávek“, odpor a „agitaci“ proti tzv. „kolektivnímu hospodaření“. Diktatura proletariátu, roztomile nazývaná lidovou demokracií, ukázala ramena. Truchlivá komedie padesátých let se v režii StB a prodejních soudců, pro

Odkrývání vnitřní hrany příkopu Hrádku (vpravo Ing. Novák)

něž bylo slovo spravedlnost jen buržoazním přežitkem, odehrála v místním kině formou kufkovského procesu. Do zastařovaného publika byly kromě zástupců podniků a straníků nakomandovány i děti z místních škol. StB opět ukázala pěst a dokázala svou nehybnou bdělost. Ve vymyšlené kauze padl předem připravený rozsudek dvou let vězení, to ovšem nestačilo a zabavili mu též větší část majetku včetně dobytka, polí a luk. Když se pan Burgeta vrátil, našel poškozený dům, prázdné stáje a stodolu na spadnutí.

V době, kdy jsme pracovali na výzkumu Hrádku, sedával na kamenných

Předpolí Janovické brány (Radniční ul.)

schodcích před domkem ve vyleštěných vysokých botách, a jak přitulo i v majestátní beranici. U toho chytrého a sympatického člověka jsem se vždy rád zastavil na kus řeči. Pečlivě sledoval, co je nového ve výzkumu, a já mu o tom povykládal, a pokud jsem nesl do depozita nálezy, ukázal mu je. Marně jsem jej zval, aby se někdy přišel podívat na Hrádek, že bude vítán. Nikdy se neukázal, měl nejspíš stejné obavy jako můj vážený a od roku 1969 proskribovaný kolega František Vyčhodil, aby na nás kopáče svou přítomností nepřivola nezávaděníhodnou pozornost ostrážitých estébáků či jejich místních agentů. Když jsme však na počátku léta 1989 zahájili opožděný výzkum prostoru jeho bývalého statku, postrádal jsem už pana Burgetu několik let mezi námi a domek s gotickými základy už dávno padl za obět nezlomné místní asanační bestii triumphans.

Krátce po zahájení výzkumu (1989) jsme utrpěli velmi bolestnou ránu. Rok přinesl velmi deštivé jaro a na rozdíl od jiných let jsme nemohli začít s pracemi na rozbahněné lokalitě už v dubnu jako obvykle. Teprve v červnu se počasí natolik umoudřilo, že jsme mohli konečně začít. Vedoucí výzkumu Ing. Jaromír Novák se mohl plně věnovat vykopávkám, již druhým rokem byl v penzi. Už v červenci bylo nápadné, že Jaromír nebral do rukou nářadí a stále posedával. Kolem desáté dopoledne již býval natolik

unaven, že odcházel domů a v srpnu se již nemohl terénních prací účastnit vůbec. Chodíval jsem za ním a informoval jej o výzkumu i nálezech. Nestěžoval si, radili jsme se a on polehával, kdo tušil, jak na tom byl? Přišel první den školy 3. září a před osmou ráno mi volala žena smutnou zprávu, Jaromír k ránu zemřel. Přišlo to jak blesk z čistého nebe. Potichu se z našeho života vytratil rodák z již neexistující Souše na Mostecku, kterou pozřel nenasytný hnědouhelny moloch. V geologii byl velmi úspěšný zvláště v oblasti rud kovů i stavebních materiálů. Což znamenalo nekonečné kilometry kroků mnohdy v málo přístupném horském

Místo Dolní brány (Horní ul.)

Vedle rohu domu ústila barokní Hřbitovní brána

terénu a roky studia dokumentů o těžbě nejen v našich archívech (Brno, Opava, Olomouc ad.), ale i zahraničních (Varšava, Krakov, Vratislav, Budapešť, Vídeň). Byl ve svém oboru erudovaným badatelem a odborným publicistou. Jeho statí i výzkumy jsou dodnes akceptované a vyhledávané. Kromě jiného prokázal, že předchozí těžba v Jeseníkách nevyčerpala všechny zásoby rud a zánik četných dolů častěji způsobil nedostatek finančních prostředků než kovu. Jeho práce rozšířila praxi geologů o další rozměr, báňsko-historický výzkum, který má dodnes z velké části významné místo v naší i zahraniční odborné veřejnosti.

V teoretické části studia úzce spolupracoval s historikem PhDr. Václavem Štěpánem, který dnes patří k nejvýznamnějším moravistům (Mezník, Válka, Měřinský) a je autorem zásadních prací z oblasti historie Moravy

Pod vozovkou Havlíčkovy ulice se skrývá městský příkop

Pod vozovkou Havlíčkovy ulice se skrývá městský příkop

unaven, že odcházel domů a v srpnu se již nemohl terénních prací účastnit vůbec. Chodíval jsem za ním a informoval jej o výzkumu i nálezech. Nestěžoval si, radili jsme se a on polehával, kdo tušil, jak na tom byl? Přišel první den školy 3. září a před osmou ráno mi volala žena smutnou zprávu, Jaromír k ránu zemřel. Přišlo to jak blesk z čistého nebe. Potichu se z našeho života vytratil rodák z již neexistující Souše na Mostecku, kterou pozřel nenasytný hnědouhelny moloch. V geologii byl velmi úspěšný zvláště v oblasti rud kovů i stavebních materiálů. Což znamenalo nekonečné kilometry kroků mnohdy v málo přístupném horském

Horní část Dolní Okružní ulice, vpravo stávala dílna bronzolítce (Husova)

a středověké techniky (sklářství). Ing. Novák i rýmařovské geologické středisko se jej statečně ujali, když vědce v době normalizace vyhodili (1971) ze Zemského archívu v Opavě pro jeho důslednou katolickou víru a neskryvané názory na sovětskou okupaci země. Stěží proto hledal jakoukoli práci a na odbornou nemohl ani pomyslet, než dostal nabídku z Rýmařova. Ani pak to nebylo jednoduché, hrozila udání, vždyť „prásknout“ bližního svého je neobyčejně oblíbeným českým lidovým sportem dodnes, kdy jej poprvé v historii země posvětil zákon. Kromě toho byl Ing. Novák též významným představitelem středověké

Vlevo poslední dochovaný dům (Koruna) Horní Okružní ulice (Jungmannova)

Jižní větev Horní (Hornické) ulice

archeologie a díky své vitalitě, razanci a nekompromisnosti zůstával po dlouhá léta (1969–1989) odvážným vedoucím výzkumu, třebaže jsme se neubránili a občas šlápli některému rozčilenému funkcionáři na nohu v jeho stavebních aktivitách. Jako geolog dokonale rozeznával kulturní vrstvy, naprosto přesně měřil a grafická i obsahová úroveň jeho dokumentace má stále jen málo konkurentů. Zabýval se především terénními tvary a jejich vývojem. Dodnes je archiv výzkumu v plné míře zachován k použití a přístupný v rýmařovském městském muzeu.

Zvláštností, která nás roku 1989 zaujala nejdříve, byl dvůr usedlosti, který se nám podařilo odkrýt jako první. Tvořilo jej keramické dláždění, jednoduše kladené na písčitém loži v téměř vodorovné poloze. Dřívější majitel použil někdy v polovině 19. století či o málo později na plochu kladené dvakrát pálené cihly z některé ze dvou rýmařovských cihláren. Povrch dlážděný až do fialova přepálenými prvky keramické dlažby nebyl mnohdy ideální, cihly se při záměrném sekundárním výpalu místní nepravé spráše různě pokroutily, vznikly tmavé přiboudliny, a povrch nebyl vždy

Opevnění Rýmařova nemohlo soutěžit s velkými městy (Jihlava 15. stol., G. Krum)

Výřez ze Surgentovy mapy janovického panství (1747)

příliš rovný. Výhodou na první pohled nijak vábného výrobku místy až se slitým povrchem však byla neobyčejná pevnost a tvrdost. Cihly standardní velikosti (29 cm x 14 cm x 6,5 cm) se odolností rovnaly kvalitnímu kamenu a dominovaly nad nevalnými vlastnostmi místní břidlice. Cihelná dlažba se na dvoře statku skvěle dochovala přes letité uložení pod humusem jako nová bez viditelných známek rozlomení prvků nebo poškození kopyty zvířat, případně drčení ocelovými obručemi kol vozů. Nalezený druh tovaru místní cihelny dodnes objevíme při bourání starších objektů.

Mgr. Jiří Karel, foto: archiv autora
(Karel, J.: J. Novák, částečná bibliografie, Muzeum Rýmařov 2012; Týž: Odešel, Ing. Jaromír Novák, IZ ČAS, Opava 1992; Týž: Za Ing. Jaromírem Novákem, VVM XLII, Brno 1990; Týž: Vzpomínka na Ing. Jaromíra Nováka, Sborník Bruntálského muzea 1989; Týž: Jaromír Novák, článek k nedožitým osmdesátinám významného geologa, Čas 3/XII, Moravský Beroun, březen 2003; Nováková, E.: Život a dílo Ing. Jaromíra Nováka, FP SU Opava, ústav historie, Opava 2008; Štěpán, V.: Moravský markrabě Jošt, Brno 2002.)

Organizace a spolky

Tour du Jumelage letos zamíří na Rýmařovsko, přípravy jsou v plném proudu

V předvečer Mezinárodního dne žen se uskutečnila koordináční schůzka všech organizátorů a aktivistů zapojených do mezinárodní společenské akce Tour du Jumelage, která se uskuteční na Rýmařovsku ve dnech 21. až 25. června. Koncem února bylo na tuto akci přihlášeno už více než sto zahraničních návštěvníků z celkem šesti partnerských a spřátelených měst ze čtyř zemí Evropy – Německa, Francie, Itálie a Belgie.

Již dvacáté mezinárodní setkání občanů, kteří se jednou ročně setkávají vždy v jiném regionu vybrané země, zvané Tour du Jumelage (Cesta přátelství), letos zamíří přímo k nám, na Rýmařovsko. Účastníci díky těmto setkáním vzájemně poznávají způsob života, krajinu, historii a památky regionů, kde žijí jejich přátelé. Účastníci letošní Tour navštíví například Malou Morávku, Karlovu Studánku, hrad Sovinec, vystoupají na vrchol Pradědu, vypraví se do Velkých Losin, jeskyní Na Pomezí nebo do středověkého skanzenu Zlatorudné mlýny u Zlatých Hor. Jeden den stráví přímo v Rýmařově, kde si prohlédnou kapli V Lipkách, janovický zámek či městské muzeum. Součástí programu bude také představení Brány přátelství, sochařského díla rýmařovského rodáka Herberta Dlouhyho, které čeká na renovaci.

Organizátorem této mezinárodní akce se již potřetí stal Spolek pro mezi-

národní partnerské vztahy města Rýmařova, z. s., tentokrát ve spolupráci s pracovníky Městského muzea v Rýmařově. Spolek se na rozvoji partnerství aktivně podílí více než dvacet let. Podařilo se mu již navázat spolupráci s německým Schottenem a Zeilem nad Mohanem, s italskými městy Arco a Roccella Ionica, francouzským Crosne, belgickým Beloeil, skotským Maybole, polským Ozimkem a slovenskými Kropachy. Počtem partnerských a spřátelených měst i intenzitou vzájemných kontaktů patří Rýmařov mezi neaktivnější města v České republice. Tour du Jumelage bude letošním vrcholným podnikem této mezinárodní spolupráce.

V říjnu loňského roku se valné shromáždění Spolku pro mezinárodní partnerské vztahy rozhodlo upravit svoje stanovy v duchu novelizovaného občanského zákoníku, zvolit si nové orgány a navázat na svoji předchozí činnost. Spolek je otevřenou společností občanů se zájmem o mezinárodní spolupráci ve všech rozměrnostech společenského života. Zájemci o aktivní činnost ve spolku se mohou přihlásit zasláním žádosti o přijetí se svými kontaktními údaji na adresu spolku (náměstí Míru 6, 795 01 Rýmařov).

Aktuality z příprav na letošní Tour du Jumelage můžete sledovat v Rýmařovském horizontu. Ing. Miroslav Slováček, ZN

V SVČ Rýmařov proběhne chovatelská přehlídka trofejí a myslivecký sněm

Na první dubnový víkend připravil Okresní myslivecký spolek Bruntál z pověření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a městských úřadů v Bruntále, Krnově a Rýmařově chovatelskou přehlídku trofejí zvěře ulovené v myslivecké sezóně 2016/2017 v honitbách okresu Bruntál.

Přehlídka trofejí pod záštitou starosty města Rýmařova bude otevřena v sobotu 1. dubna v 9:00 ve Středisku volného času Rýmařov na Okružní ulici. Slavnostní zahájení proběhne v 10:00 za přítomnosti oficiálních hostů a doprovodu mysliveckých trubačů Rabštejn. V sobotu bude výstava otevřena až do 17:00, v neděli 2. dubna dopoledne od 9:00 do 12:00. Pro všechny hosty bude po oba dny zajištěna

myslivecká kuchyně.

V neděli 2. dubna zároveň v sále SVČ proběhne okresní myslivecký sněm, který bude mít na programu zprávu o činnosti Myslivecké rady OMS Bruntál za rok 2016, zprávu dozorčí rady, výsledek hospodaření Okresního mysliveckého sdružení Bruntál za rok 2016 a návrh rozpočtu na rok 2017.

Srdečně zveme všechny myslivce i nemysliveckou veřejnost na tuto významnou společensko-odbornou akci, která se v našem městě pořádá poprvé po několika desetiletích.

OMS Bruntál ve spolupráci s MeÚ Rýmařov, Bruntál, Krnov

Z okolních obcí a měst

Vítání jara

Březen je měsícem plným očekávání jara. Na příchod teplých dnů a zářků přírody probouzející se ze zimního spánku se chystají rovněž žáci z přírodovědného kroužku ZŠ Břidličná. Už v září se účastnili mezinárodní akce České společnosti na ochranu netopýrů (ČESON) s názvem Noc pro netopýry, která se uskutečnila pod záštitou SK ASK ČR Břidličná v prostorách ZŠ Břidličná. Akci vedl Mgr. Evžen Tošenovský z ČESON a PřF UP Olomouc a její součástí byla i možnost vyrobit budky pro netopýry. Za pomoci šikovných dospělých se členům přírodovědného kroužku podařilo postavit deset budek.

Jenže k čemu by netopýrům byly budky, pokud by nebyly zavěšené na vhodných místech našeho města. Proto se žáci dohodli se zoologem

Umístit dobře netopýrovník a přichytit ho tak, aby se netopýrům zalíbilo, není nic jednoduchého. Velmi důležitou součástí úpravy je „naparfémování“ vnitřního prostoru budky roztokem z netopýřího trusu. Byla to pořádná fuška budky označit a očíslovat, naparfémovat, vyhledat vhodný strom, vylézt do koruny a budku upevnit. Avšak počasí bylo přívětivé, „náš“ zoolog trpělivý a malí přírodovědci snaživí, takže se vše podařilo a deset budek je zavěšených. Teď ještě zbývá zakreslit je do mapy a průběžně je kontrolovat.

Jeden netopýrovník už svého obyvatele má. Je jím zachráněný netopýr pestrý, kterého našla naše paní uklízečka a přinesla ho do kroužku. Tak se dostal postupně až na záchranou stanici pro živočichy a k odborným rukám Mgr. Tošenovského, který se o něj celou zimu staral a nyní ho přivezl zpět do Břidličné.

Čekat na jaro se dá nejrůznějšími způsoby, hlavně když je to k prospěchu přírody. *Fota a text: Mgr. Květa Děrdová, koordinátorka EVVO*

Tošenovským, že jakmile se trochu rozjaří, přijede jim s rozmístěním budek pomoci. Jako vhodný den se ukázalo pondělí 13. března. V tento den mohli kolemjdoucí potkat v parčících Břidličné mladé přírodovědce, jak vyzbrojeni speciálním žebříkem prohlížejí koruny stromů.

Zelený lísteček, aneb Soutěžní dopoledne pro MŠ

Venku se pyšní květy první sněženky, prvosenky i bledule. Nastal ten správný čas na kamarádké zápolení malých „přírodovědců“ z MŠ. To už potřeptí připravili pod vedením pedagogů žáci Základní školy Břidličná.

Nápad vznikl před několika lety, po první úspěšné spolupráci Studentského klubu ASK ČR Břidličná a ZŠ Břidličná při organizaci krajského kola Zlatého listu, celorepublikové přírodovědně-ekologické soutěže, pořádané Českým svazem ochránců přírody pod záštitou MŠMT. Myšlenka je stejná – umožnit dětem prohloubit si závažnou formou své vědomosti z oblasti přírody.

Letošní Zelený lísteček se uskutečnil ve středu 15. března v prostorách základní školy v Břidličné. Do soutěže, v níž čekalo deset záložních stanovišť plných úkolů, se přihlásilo pět soutěžních týmů dětí z MŠ Břidličná, MŠ Velká Štáhle, MŠ Moravskoslezský Kočov a ZŠ a MŠ Ryžoviště.

Po ranním přivítání a společné prohlídce minizoo, v níž se děti mohly setkat s mláďaty činčil, zakrslých králíčků, osmáky, ale i nosálem Eli, se všechny neohroženě pustily do zdolávání zapeklitých úkolů. Na jednotlivých stanovištích musely poznávat stopy zvířat, správně rozřadit odpady, vyzkoušet si mikroskopování, skládat puzzle... A protože závodníkům při plnění úkolů pořádně vytrávil, s chutí se po skončení soutěže pustili do připraveného občerstvení, které pro ně napekla děvčata z 8. A. Vítězi Zeleného lístečku byli úplně všichni. Také si všichni odnesli dárek – organizátoři akce pěkný pocit z půldne prožitého s malými dětmi a samotné děti diplomy, medaile, drobné dárky i originální dokreslovačky, které pro malé kamarády vytvořili naši žáci. O sladké překvapení pro všechny soutěžící se postarala Adéla Poláčková z 8. A s maminkou. Moc jim za podporu akce děkujeme.

Věříme, že toto setkání nebylo poslední, ale naopak je začátkem dalších společných akcí. *Fota a text: Mgr. Květa Děrdová*

Franz Brixel: Horská kronika

(Přeložila Jitka Procházková)

Dům smrti a jeho obyvatelé

Byli to: Ringhannes, Tschauner,¹ Neumann a veselý Greipel.

Na tyto postavy si ještě můžete vzpomenout z příběhu „Pět strážných andělů“ a my je teď všechny pěkně pospolu nacházíme v městském chudobinci, nazývaném Dům smrti. Posledního zmíněného obyvatele jsme už blíže poznali v předchozím vyprávění.

Tento dům stál dříve na okraji hřbitova. A stojí na tomtéž místě, ale v roce 1831 byl oddělen od hřbitova při stavbě silnice ze Šternberka přes Sovinec do Rýmařova a po roce 1850 byl rozšířen a přestavěn, tj. k stávajícím čtyřem pokojům byly přistavěny další čtyři, takže nyní je v celém domě osm bytů, a říká se mu chudobinec.

Dřívější jméno pochází z toho, že zde byly na máry ukládány mrtvolky sebevrahů. Pokud se takový případ stal v zimě, musela kvůli tomu jedna partaj vyklidit svůj byt (to bylo velmi příjemné: pozn. vyd.). V létě však byly mrtvolky sušeny v přilehlé kůlně.

A nyní se podíváme blíže na tehdejší obyvatele tohoto pochmurného domu: v prvním spodním pokoji bydlel Johann Langer, zvaný Ringhannes, o kterém již bylo zevrubně vyprávěno.² Byl to malý podsaditý muž, původní profesí opravář obuvi. Vedl svého času krčmu s pálenkou, kam všichni kořalečníci rádi zavítali, a této špeluňce se říkalo „U Posledního feniku“!

Město ale mělo v Ringhannesovi zdatného chytače rekrutů, stejně jako ve veselém Greipelovi, Tschaunerovi a také ve Franzi Natzovi atd. – viz „Pět strážných andělů“. Greipel, o kterém jsem již psal, bydlel ve druhém pokoji, ve třetím pokoji zůstával Tschauner, kterého jsem v mládí zažil už jako velmi starého muže. Jeho příběh byl už také vyprávěn.³ Poznamenám jen, že to byl velký silný muž. Měl jediného syna, který byl s mým bratrem Josefem odveden

jako myslivec do Šumperka a po 14 letech služby byl zaměstnán jako obecní sluha v Rýmařově.

Když starý Tschauner umřel, stala se jedna zvláštnost, kterou nemohu nezminít. Když totiž umřel a byl položen na máry, opět vstal a ještě několik dní žil, potom ale skutečně zemřel! – – –

Nyní se dostáváme do čtvrtého pokoje, na horním konci, položeném naproti městu. Obýval ho kominík Anton Neumann.

Tento čestný a poctivý muž pocházel z Brücku v Prusku a byl vychován u jednoho zemana, vyučil se kominíkem, dlouhou dobu žil v cizině – v Hamburku – Lübecku – a Brémách – jako tovaryš poté přišel do Janovic a po několika letech obdržel mistrovské právo⁴ jako kominík u vrchnosti s devatenácti vesnicemi a městem Rýmařovem.

Tuto živnost vykonával dobře a po mnoho let sám, dokud nebyl vytlačen vetřelcem, který jej o službu připravil. Za postoupení služby obdržel od nového kominického mistra Weimanna třicet rakouských zlatých⁵ ročně jako výměnek.⁶

Nuže přišel Neumann spolu se svou ženou a početnou rodinou do Rýmařova a bydlel v blízkosti kořalny. Náhoda tomu chtěla, že zanedlouho vypukl v komině kořalny požár. Ani janovický tovaryš, ani mistr se neměl k tomu oheň uhasit, avšak pan Neumann se rychle ustrojil do černého oděvu a omotal si okolo těla promočený filc, vystoupal na střechu a spustil se shora pomalu do hořícího komína, sjel dolů a s nasazením života oheň ihned uhasil.

– Tento skutek, kterým prokázal rozvážnost a rozhodnost v nebezpečí požáru, podnítil rýmařovskou městskou správu, aby požádala u krajského úřadu o vlastního kominíka, což také bylo schváleno, a pan Neumann byl od té doby zaměstnán jako městský kominík. Toto místo si ponechal po dlouhá léta, až si nakonec jeho nejstarší dcera vzala Sasa jménem Müller, a ten, také kominík, připravil dobrého

Neumanna o místo podruhé, což se stalo v roce 1826.

Neumann navštěvoval každodenně mého otce a nechal také u nás ve tkalcovně vyučit jednoho syna, a tak si mohu ještě dobře vzpomenout, že tento muž, když přišel podruhé o svůj chléb, hořce u nás plakal – a přece svůj život čestně ke svému konci, na začátku roku 1833, dožil. Dva dny před svou smrtí nás navštívil, příštího dne chtěl opět přijít, avšak při panujícím nečase na začátku února nedošel dál než ke svému sousedovi nožiči. Ten vlastnil mnoho knih s příběhy, a protože pan Neumann byl velkým milovníkem četby příběhů, tak si také tentokrát vybral knihu. Vypůjčil si ji se slovy: „Až tuto knihu dočtu, tak asi určitě zemřu,“ a opravdu, k večeru toho dne měl příběh přečtený, šel domů a řekl své ženě: „Odestel mi hned postel a zavolej duchovního, neboť cítím, že přichází můj konec!“ – – –

Poté, co mu kněz udělil poslední pomazání, hned skončil. Už dlouhou dobu trpěl souchotinami a bylo mu 63 let.

Tomuto vzdělanému a zkušenému muži vděčím za mnohé, neboť byl do určité míry učitelem, vysvětlil mi všechno, co jsem chtěl vědět, naučil mě také psát, číst a počítat – protože jsem byl v těchto dovednostech velmi slabý, neboť jsem chodil do školy jen vzácně. – – –

Neumann měl takovou zvláštnost, že se stále nechal oslovovat s „on“. Toto oslovení vyžadoval dokonce i od svých dětí a nesnesl, když někdo přišel s „oni, vy nebo pane?“ –

Se svou první ženou vyženil nemanželskou dceru. Tato dívka byla překrásná a jako malé děvčátko se mohla brzy dočkat šťastné budoucnosti, protože ji chtělo adoptovat panstvo, ale když vyšlo najevo, že je nemanželským dítětem, sešlo z toho. Když dospěla, vzala si za muže sedlářského mistra. Muž však brzy zemřel, a tak se jednoho dne tato krasavice dala na pití pálenky a později zemřela v bídě.⁸

¹ V kapitole Pět strážných andělů autor používá podobu jména Czauner. Pozn. překl.

² Ve zmíněné kapitole Pět strážných andělů. Viz RH 02/2015. Pozn. red.

³ Tamtéž. Pozn. red.

⁴ Tzn. právo pracovat v cechu jako mistr. Pozn. překl.

⁵ V orig. Gulden W. W. = zkratka pro Wiener Währung – císařská mince, rakouský zlatý. Pozn. překl.

⁶ To je ale skutečně jidášská odplata! Tuto žebráckou sumu by měl hodit poctivý a nyní nešťastný Neumann svému náhradníkovi, chci říci vypuditeli, k nohám. D. H.

⁷ V orig. nářečím „Haar“. Pozn. red.

⁸ Tady máme opět obět pekelného démona, který strhává nemilosrdně do propasti! – A když uvážím, kolik mých milých krajanů tentokrát, nyní a v budoucnu propadne tomuto pekelnému knížeti, tak bych mohl plakat hořké slzy a přát si hlas anděla, který by k vám promluvil: Vyžeňte přece, u všech svatých, z vašeho města tyto pekelné nápoje. D. H.

Prostor pro firmy a podnikatele

placená inzerce

V Rudě u Rýmařova vaří italský šéfkuchař

Je libo lasagne, špagety carbonara, rizoto s praváky nebo čtyřmi druhy sýra s vlašskými ořechy, vepřové plátky na hříbkách s opečeným bramborem, rýžové koule se sýrovou omáčkou nebo pizzu quattro formaggi? To je jen zlámeček nabídky specialit, které připravuje v restauraci a penzionu Castelli v Rudě u Rýmařova italský šéfkuchař Alessio Castelli.

Necelé tři roky působí Alessio Castelli v České republice. Šéfkuchař, který hovoří anglicky, francouzsky a italsky, pochází z toskánského města Pistoia (20 km od Florencie). Vařil v malých rodinných restauracích i v několikahvězdičkových hotelech v Itálii, Francii či Anglii. Jeho žena Gabriela Horáková-Castelli pochází ze Zlína, odkud se v 90. letech odstěhovala do Itálie, kde žila a pracovala řadu let. Má zkušenosti v oblasti cestovního ruchu a gastronomie, hovoří česky a italsky. „V Itálii není mnoho pracovních příležitostí, proto jsme se s manželem rozhodli přestěhovat i s dětmi do Česka. Začínali jsme v Praze, pak jsme zkusili štěstí v Českém Krumlově, ale nakonec zvíťazila touha po přírodě a horách. Prostřednictvím inzerce jsme objevili příležitost v Rudě. A to bylo přesně to, po čem jsme toužili – klid, příroda, hory. Neváhali jsme a přestěhovali se sem. Manželovi, který zatím česky nehovoří, ale učí se, Morava imponovala daleko více než Čechy, kde je jiná mentalita. Prozatím zvládneme restauraci i penzion ve dvou. V létě bude snad potřeba nějaká výpomoc, ale to vše ukáže čas,“ řekla ke svým podnikatelským začátkům v Česku Gabriela Horáková-Castelli. Penzion a restauraci otevřeli manželé v prosinci minulého roku a zatím se snaží vejít do povědomí návštěvníků.

Šéfkuchař Alessio Castelli připravuje pokrmy, které jsou součástí italské kulinářské tradice. Jeho specialitou jsou italská rizota, která vaří s nadšením a láskou. „Na rizota s hříbky a na pravé italské pizzy chodí převážná většina našich klientů. Těsto na pizzu si dělám sám a dávám na ni mozzarella a rajčatový základ. Je to klasická italská pizza, žádná napodobenina. V Neapoli se pizza zrodila a já ji připravuji podle originálního neapolského receptu. Protože jsem v kuchyni sám, mám v nabídce prozatím tři druhy: pizzu prosciutto cotto e funghi (mozzarella, šunka, žampiony), pizzu quattro formaggi (mozzarella, eidam, gouda, niva) a pizzu napoli (mozzarella, kapary, ančovičky),“ vyjmenovává italský šéfkuchař, který se diví, jaké druhy pizzy dnes některé pizzerie připravují. Na pizzu podle něj nepatří kuřecí maso, ananas nebo kukuřice ani kečup. Nic z toho na pravé italské pizze nenajdete. A co má sám šéfkuchař nejraději? Mořské ryby na jakýkoliv způsob a mořské plody, z českých jídel pak svíčkovou na smetaně s knedlíkem a žebírka na grilu.

V restauraci Castelli podávají například špagety carbonara s pravou italskou slaninou pancetta, lasagne a fazolová či květáková polévka jsou zase typické pro Toskánsko. Česká kuchyně je tu zastoupena vynikajícím hovězím gulášem s knedlíky, smaženým sýrem s hranolky nebo smaženými rýžovými koulami s vepřovým masem a sýrem. Pochutnat si můžete na domácím pečivu a milovníky sladkých dezertů potěší vlastnoručně vyráběné italské tiramisu s mascarpone nebo čokoládové semifreddo, které Alessio připravuje z pravé belgické čokolády a smetany, či moravské frgále. V nabídce je široký výběr kvalitních italských vín, italská pálenka grappa či klasická moravská slivovice. Ochutnat můžete i šumivá vína Prosecco a Spritz nebo lahodnou sicilskou kávu či horkou čokoládu značky Miscela D'oro. Pivo čepují české a vybrané pokrmy jsou připraveny i pro celiaky. Od 1. května bude mít restaurace otevřeno každý den kromě pondělí. Pokud získá restaurace stálou klientelu, jsou manželé připraveni pořádat gurmánské víkendy zaměřené pokaždé na jiný druh pokrmů, například ochutnávkou grilované chobotnice či slávek. Jak tvrdí italský šéfkuchař, nejlepší pivo na světě se vyrábí v Česku a nejlepšími zákazníky jsou Češi. Největší satisfakcí je pro Alessia spokojený zákazník, který se rád vrací. JiKo

Akce hradu Sovince

Historická posádka Špinavci zve na tyto akce:

ÚTĚK Z ŘÁDU

22. a 23. dubna

Pikantní příběhy a pověsti z kláštera
Pálení čarodějnic při vítání jara se sokolníky
Šermířská skupina Lucius, skupina šermu Conducti
Loutkové divadlo Kašpárek na cestách
Sokolnické ukázky výcviku dravých ptáků spolku Dědictví

DOBÝVÁNÍ HRADU SOVINCE

29. a 30. dubna

Vojenská historie aneb Bojové umění středověku
Šermířský program plný napínavých soubojů
Po oba dny v 11:30 a 15:30 proběhne bitva o Sovince
Teatr Viti Marčička, těžkooděnci v plné zbroji Taranis
Finský mušketýrský regiment Corporal
Loutkové divadlo Kašpárkův svět
Sokolnické ukázky výcviku dravých ptáků

Petr Šenkyřík, Historická posádka Špinavci

toto je plocha pro vaši reklamu 1/6 A4

1/6 A4

toto je plocha pro vaši reklamu

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4.....	4400 Kč
1/2 strany A4.....	2200 Kč
1/4 strany A4.....	1100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4.....	2000 Kč
1/2 strany A4.....	1000 Kč
1/4 strany A4.....	500 Kč
1/6 strany A4.....	350 Kč
1/8 strany A4.....	250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou. Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Tel. 732 102 489; 554 254 374
E-mail: rymhor@seznam.cz

Sport

Václav Sedláček zakončil sezónu celkovým 4. místem ve SkiTour

Závodní sezóna dálkových běžců na lyžích vyvrcholila v neděli 26. února JelyManem, neboli čtyřicetkilometrovým Jesenickým lyžařským maratónem. Na Paprsku se definitivně rozhodlo o předních pozicích seriálu dálkových běhů SkiTour, ve kterém Rýmařovák Václav Sedláček bojoval o medailové příčky celkového pořadí.

Po dvou třetích místech z Karlovské 50 a Orlického maratónu na těžké a kopcovité trati vybojoval Václav v silné konkurenci těsně čtvrté místo za svým klubovým kolegou ze Silvini Madshus Teamu Jakubem Pšeničkou a závodníky Atlas Craft Teamu Danielem Mákou a tentokrát bezkonkurenčním Pavlem Ondráškem. Od druhé příčky dělilo Sedláčka ve strhujícím finiši pouhých devět vteřin.

Již před posledním závodem SkiTour bylo rozhodnuto o celkovém vítězství Radka Šretra, ale o 2. a 3. místo na JelyManovi svedl Václav Sedláček přímý soubor právě se zmíněnými borci. Máka a Pšenička sice svými výkony poskočili na stříbrnou a bronzovou pozici v seriálu, rýmařovský lyžař ovšem bramborovou příčku za neúspěch nepokládá. „Letos se mi sice nepodařilo navázat na celkové prvenství v seriálu dálkových běhů SkiTour z roku 2013 a 2015, i tak byla tato sezóna jednou z těch lepších, jelikož s narozením druhého potomka už čas trénovat prostě nemám,“ prohlásil Václav Sedláček, který předvedl vynikající výsledek i při Jizerské 50, kde vybojoval 39. místo a ve světové sérii VISMA Ski Classics získal cenné body

udělované padesátce nejrychlejších lyžařů.

Po neplánovaném zrušení nejtěžšího dálkového běhu u nás, tradiční Jesenické 70, ve které se Václav chystal potřetí za sebou zvítězit, byl rýmařovský závodník nucen z rodinných a pracovních důvodů sezónu předčasně ukončit. Nyní po krátkém odpočinku vyhlíží sezónu další, v níž by chtěl opět dosáhnout na nejvyšší příčky jak v domácím seriálu SkiTour, tak v některém ze světových závodů VISMA Ski Classics.

Václav Sedláček při dojezdu závodu

Štěpán Sedláček, foto: www.ski-tour.cz

Dvakrát „bramborová“ Karolína Ryšková

V medailové formě zastihla druhá polovina sezóny rýmařovskou běžkyni na lyžích Karolínu Ryškovou, která při Mistrovství České republiky v Jablonci nad Nisou i v následném Českém poháru v Harrachově vybojovala vynikající čtvrté příčky. Navázala tak na skvělý výsledek Terezy Krejčí z Českého poháru v Jilemnici.

Jablonecké trať hostily dorostenecké mistrovství republiky 24., 25. a 26. února, kdy závodníci a závodnice absolvovali minitour v podobě prologu volnou technikou, klasického individuálního závodu a závěrečné bruslařské stíhačky. Ski klub RD Rýmařov reprezentovali mladší dorostenky Karolína Ryšková (8., 4. a 5. místo) a Natálie Struhárová (16., 21. a 17. místo), starší dorostenka Tereza Krejčí (14., 13. a 12. místo) a starší dorostenec Marek Sedláček (33. a 30. místo). Pohárových závodů v Harrachově 11. a 12. března se zúčastnila trojice našich závodnic. V klasickém sprintu zaostala Karolína Ryšková za bronzovou příčkou o vteřinu a při dlouhém volném závodě na sedm kilometrů bojovala opět o stupně vítězů. V cíli ji od bedny dělily pouhé dvě vteřiny. Natálie Struhárová dosprintovala na kvalitním 16. místě, Tereza Krejčí na 15. pozici. Desetkilometrový závod Tereza dokončila na 18. příčce.

Dorostenec i žáky rýmařovského ski klubu čeká poslední závodní víkend. Jako odměnu za předváděné výkony se zúčastní slovenského mistrovství v krásném prostředí Štrbského plesa ve Vysokých Tatrách. Všem reprezentantům držíme palce a přejeme úspěšný závěr lyžařské sezóny.

Štěpán Sedláček, foto: FB Běžecké lyžování

Výsledky zápasů RHL

30. 11. Slovan A – Predators	4 : 3	2. 1. Slovan B – Predators	6 : 3	29. 1. Horní Město – Malá Morávka	1 : 8
1. 12. Vikingové – Kovošrot	1 : 12	2. 1. Stars – Kovošrot	0 : 5	1. 2. Stars – Horní Město	0 : 5
3. 12. Stars – Slovan B	0 : 13	3. 1. Vikingové – Horní Město	7 : 8	2. 2. Malá Morávka – Predators	5 : 3
4. 12. Malá Morávka – Horní Město	8 : 1	4. 1. Stars – Slovan A	6 : 7	8. 2. Predators – Horní Město	3 : 7
7. 12. Slovan B – Vikingové	11 : 1	7. 1. Slovan B – Horní Město	5 : 3	9. 2. Kovošrot – Malá Morávka	0 : 5
8. 12. Kovošrot – Slovan A	3 : 6	8. 1. Kovošrot – Predators	4 : 3	12. 2. Horní Město – Kovošrot	7 : 4
10. 12. Predators – Malá Morávka	0 : 7	9. 1. Malá Morávka – Stars	13 : 3	13. 2. Kovošrot – Stars	8 : 7
14. 12. Horní Město – Predators	5 : 5	9. 1. Horní Město – Slovan A	2 : 7	14. 2. Slovan A – Malá Morávka	4 : 9
15. 12. Malá Morávka – Kovošrot	3 : 4	10. 1. Predators – Vikingové	6 : 0	18. 2. Malá Morávka – Slovan B	6 : 3
17. 12. Slovan A – Slovan B	6 : 2	12. 1. Predators – Slovan B	4 : 6	19. 2. Slovan A – Vikingové	16 : 0
18. 12. Stars – Vikingové	0 : 0	15. 1. Malá Morávka – Slovan A	7 : 0	21. 2. Slovan A – Kovošrot	7 : 3
19. 12. Kovošrot – Horní Město	5 : 3	15. 1. Kovošrot – Slovan B	3 : 2	25. 2. Kovošrot – Vikingové	8 : 4
20. 12. Predators – Stars	4 : 6	18. 1. Stars – Malá Morávka	0 : 8	Vikingové – Malá Morávka	0 : 5
20. 12. Vikingové – Slovan A	2 : 13	19. 1. Slovan A – Horní Město	7 : 0	Horní Město – Vikingové	5 : 0
22. 12. Slovan B – M. Morávka	3 : 2	21. 1. Vikingové – Predators	3 : 3	Malá Morávka – Vikingové	5 : 0
28. 12. Horní Město – Slovan B	3 : 3	22. 1. Slovan B – Kovošrot	4 : 0	Stars – Horní Město	0 : 5
29. 12. Vikingové – Stars	2 : 13	26. 1. Slovan B – Stars	10 : 5	Slovan A – Slovan B	0 : 0
30. 12. Predators – Kovošrot	2 : 3	27. 1. HC Rýmařov – HC VOKD	4 : 8	Vikingové – Slovan B	0 : 5
30. 12. Slovan A – Stars	6 : 4	28. 1. Predators – Slovan A	4 : 4	Horní Město – Stars	5 : 0

Přátelské utkání hokejových žáků ve Šternberku

Dne 2. března proběhlo na zimním stadionu ve Šternberku přátelské utkání mezi hokejovými žáky HK SVČ Rýmařov a HC TJ Šternberk. **HC TJ Šternberk – HK SVČ Rýmařov: 9 : 15 (5 : 2, 1: 8, 3 : 5)** Góly HK SVČ Rýmařov: František Moják 5x, Dominik Polách 4x, Jiří Zapletal 3x, Jan Mikeska 2x, Eathan Pospíšil 1x.

Sestava: Karel Klement, Václav Černín, Dominik Polách, Jiří Zapletal, Eathan Pospíšil, František Moják, Jan Mikeska, Erich Strýček, Filip Vymazal, Martin Vavříčka, Tomáš Kúdela, Josef Svížela a Nikolas Kavka. *Martin Ftáček*

Foto: Edita Konečná

Skončil další ročník Rýmařovské hokejové ligy

Skončil letošní ročník Rýmařovské hokejové ligy. Vítězem se překvapivě stalo družstvo TJ Malá Morávka před SK Slovan A Rýmařov a třetím týmem SK Slovan B Rýmařov.

Vedení RHL děkuje všem zúčastněným družstvům a do další soutěže přeje mnoho sportovních úspěchů. *Martin Ftáček*

Tabulka RHL

	zápasy	výhry	remízy	prohry	skóre	body
1. Malá Morávka	14	12	0	2	81:22	24
2. Slovan "A"	14	10	2	2	87:45	22
3. Slovan "B"	14	9	2	3	68:36	20
4. Kovošrot	14	9	0	5	57:54	18
5. Horní Město	14	6	2	6	40:62	14
6. Predators	14	3	3	8	43:60	9
7. Stars	14	2	1	11	44:61	5
8. Vikingové	14	0	2	12	20:90	2

Český pohár staršího žactva a finále Hledáme nové talenty 2017 v běhu na lyžích

V pátek 3. března se do Jablonce nad Nisou začaly sjíždět běžecké kluby z celé republiky na poslední kolo Českého poháru staršího žactva v běhu na lyžích (roč. 2003–2004) a finále Hledáme nové talenty 2017 (roč. 2005–2006). Šlo o největší celorepublikové setkání mladých lyžařů v této sezóně.

Tomu odpovídala i účast. Na start nastoupilo přes 450 závodníků ze 32 oddílů. Dvoudenního klání se zhostil lyžařský areál Kolečko v Břízkách. Sněhu nebylo nikde zrovna nazbyt, takže zdejší trať určitým způsobem „zachraňovaly“ situaci. S kvalitou sněhu se trenéři snažili alchymisticky poprat a co nejlépe namazat. Těm našim se to povedlo na výbornou. A tak se v sobotu 4. března rozjel za slunečného počasí krásný klasický závod pro starší žáky a žákyňe na 3,5 km a mladší žáky a žákyňe na 2 km. Nejlepšího umístění dosáhla Renáta Andrýsková, která získala 6. místo, slušné výkony podali i Klára Slovácová – 8. místo, František Sázel – 9. místo a Ondřej Baslar – 18. místo.

V neděli se jel volně (bruslením) tzv. obratnostní závod, v němž museli

závodníci předvést celkovou lyžařskou dovednost – průjezdem osmičky, přeskákáním překážek, přejezdem vln, slalomem, prudkým sjezdem. To vše už v dost rozbledlém sněhu nebylo zrovna nejléčí, ale všichni se s tím poprali statečně: Renáta Andrýsková – 7. místo, Klára Slovácová – 8. místo, Ondřej Baslar – 15. místo, František Sázel – 20. místo.

Velkého jabloneckého finále se za náš oddíl zúčastnili (od nejmladších po nejstarší) Klára Slovácová, Eduard Casciani, František Sázel, Tereza Krečmerová, Renáta Andrýsková, Jakub Fryblík, Tomáš Sedlář a Ondřej Baslar. Všem moc děkujeme za krásné lyžování a reprezentaci našeho klubu i města. A protože se ještě ani v půli března běžci Ski klubu RD Rýmařov s běžeckou stopou neloučí, v pátek 24. března, kdy horliví čtenáři Rýmařovského horizontu budou držet v rukou a číst toto číslo, se mladí lyžaři budou připravovat na start Mistrovství Slovenské republiky v běhu na lyžích s mezinárodní účastí na Štrbském Plese. Přejeme tedy, ať se jim daří. *Fota a text: Ladislav Baslar*

SVČ
RÝMAŘOV

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>. Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 16. 3. 2017. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce: Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Příkrylová. Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcerymarov.cz/horizont.php>. Vyšlo dne: 24. 3. 2017. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 30. 3. 2017. Další číslo vyjde 7. 4. 2017. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. Cena 15 Kč

NOVÉ SLUŽBY jak pro občany, tak pro podnikatele

FOTOATELIÉR

- vyfotíme a hned na místě vytiskneme fotografie na průkazky a řidičské průkazy

- tiskneme fotografie z telefonu, flash disku nebo CD

TISKÁRNA

- připravíme grafické zpracování dle požadavku
- tiskneme letáky, plakáty, vizitky, pozvánky.....

REKLAMA

- pomůžeme s reklamní kampaní i velkoplošnou reklamou (billboardy, plachty, roll-up aj)

Najdete nás na adrese:

Žižkova 260/21 (areál ČSAD), 795 01 Rýmařov

☎ 777 957 829, 777 657 829 ,

info@print-innovation.cz, www.print-innovation.cz

Provozní hodiny:

PO - ČT 8:00 - 11:30 13:00 - 17:00 / PÁ 8:00 - 11:30 13:00 - 15:00

PENZION & RESTAURACE CASTELLI

POD KŘÍŽOVÝM VRCHEM

WWW.PENZIONRUDA.CZ

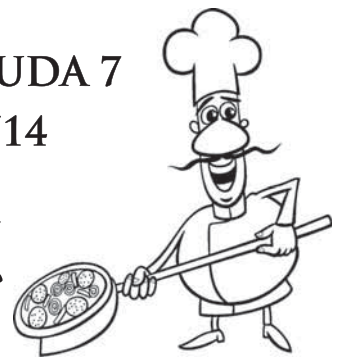
RESTAURACE OTEVŘENA:

ČT 17:00 – 21:00 HODIN

PÁ – NE 11:30 – 21:00 HODIN

TVRDKOV - RUDA 7

TEL.: 776 176 714

v-garden

RDHOBBY
...vše pro dům a zahradu.

ZDARMA

- 3 ROKY ZÁRUČNÍ SERVIS (ZÁRUKA)
- ROZVOZ PO RÝMAŘOVSKU
- PLNÁ NÁDRŽ BENZÍNU
- ČTYŘTAKTNÍ OLEJ
- KANYSTR

Vítěz
prostižného ocenění
za vysokou kvalitu
a design.

JARNÍ SERVISNÍ AKCE

Přijďte mezi prvními
na servisní prohlídku
za zvýhodněnou
předsezónní cenu!

KONTAKTNÍ OSOBA: Štěpán Egida
ul. 8. května 1191/45
RÝMAŘOV
tel.: 554 252 137, 725 424 516

OTEVÍRACÍ DOBA:
Po - Pá 7:00 - 16:00
So 9:00 - 11.30

STEM/MARK

MARKETINGOVÝ VÝZKUM JE DIALOG

**Hledáme TAZATELE
na osobní dotazování
pomocí notebooku / tabletu**

Požadujeme:

internetové připojení, vlastní e-mail, věk nad 18 let, čistý trestní rejstřík

Nabízíme:

dlouhodobou spolupráci na DPP nebo ŽL
zapůjčení notebooku, kompletní zaškolení
zdarma, dobré finanční ohodnocení

**STEM/MARK, a.s., Praha 8
Eva Černá, tel. 225 986 813,
e-mail: cerna@stemmark.cz**

8. 4. 2017
9:00

Rýmařovské osmitisícovky
4. ročník: Lhoco 8516 m.n.m.

Rychlostní a vytrvalostní závod v lezení
Kategorie: ženy a muži
Lezecká stěna SVČ Rýmařov
Registrace účastníků: 9:00 až 9:50
Start závodu: 10:00
Předpokládaný konec závodu 13:00
Vyhlášení výsledků cca 14:00
Startovné: 30 Kč

Rýmařov
SVČ
KATR
STAN

AUTO KELLY

AUTOSERVIS

AUTOCENTRUM RÝMAŘOV

- **SERVIS VŠECH ZNAČEK**
- **PRODEJ OJETÝCH VOZŮ**
- **PRODEJ NÁHRADNÍCH DÍLŮ**
- **PRODEJ PŘÍSLUŠENSTVÍ**
- **DIAGNOSTIKA**
- **GEOMETRIE**
- **VÝMĚNA AUTOSKEL**
- **POJISTNÉ UDÁLOSTI**
- **AKČNÍ NABÍDKY AUTO KELLY**

Auto color Design s.r.o., Opavská 69, 79501 Rýmařov

kontakt: tel.: 554 230 722 mobil: 606 601 102

e-mail: autocentrum@autocolordesign.cz

Provozní doba: PO - PÁ 7.30 - 16.00 hod. TEŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

Užitečná informace

Volal vám dodavatel energií? Možná jste uzavřeli smlouvu

Někteří dodavatelé využívají možnost uzavřít smlouvu o dodávkách elektřiny nebo plynu prostřednictvím telefonického rozhovoru. Pracovníci dodavatele otázky někdy formulují tak, že telefonátem zaskočený člověk nevědomky uzavře novou smlouvu. Jak se v takové situaci zachovat a zbavit se nechtěně sjednané smlouvy?

Zákon výslovně nepožaduje, aby smlouva o dodávkách elektřiny či plynu měla písemnou formu. Je tedy možné ji sjednat i ústně prostřednictvím telefonu. Toho využívají někteří dodavatelé energií. „Bohužel najdou se i tací, kteří na začátku telefonického hovoru volanému tvrdí, že mu pouze představují svoji nabídku. V průběhu hovoru se pak zeptají, zda vás nabídka zaujala, a po souhlasné odpovědi zavedou uzavření smlouvy. Dokázat, že jste svým vyjádřením smlouvu uzavřít nechtěli, pak může

být velice problematické,“ upozorňuje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Jednou z možností, jak se bránit, je uznat, že smlouva byla byt nechtěně uzavřena, a následně ji zrušit odstoupením od smlouvy nebo její výpovědí. Odstoupit od smlouvy uzavřené prostřednictvím telefonu můžete ve lhůtě 14 dnů od jejího uzavření. Smlouva se pak ruší od samého počátku, jako by nikdy nebyla uzavřena. „Pokud nestihnete od smlouvy odstoupit, můžete ji podle energetického zákona vypovědět do 15 dnů po zahájení dodávek. V takovém případě smlouva skončí po uplynutí 15denní výpovědní lhůty, která se počítá od prvního dne měsíce následujícího po doručení výpovědi dodavateli. Dodavatel vůči vám nemůže uplatňovat v souvislosti s výpovědí smlouvy žádnou sankci, jako například smlou-

ni pokutu nebo poplatek za ukončení smlouvy,“ uvádí Lukáš Zelený. Smlouvu lze takto vypovědět kdykoliv od jejího uzavření. Pokud však dodavatel již začal s dodávkami energií, platí, že za ně musíte zaplatit.

Informace o možnosti odstoupení, a podle názoru dTestu i o možnosti výpovědi, patří mezi povinné poskytované informace, které musí dodavatel spotřebiteli před uzavřením smlouvy sjednávané po telefonu poskytnout. Pokud nebudete o možnosti odstoupit od smlouvy informováni během telefonického rozhovoru, ale až později, 14denní lhůta pro odstoupení běží od doby, kdy poučení dostanete. Nedostanete-li tuto informaci vůbec, máte možnost od smlouvy odstoupit do roka a čtrnácti dnů od uzavření smlouvy.

Vanda Jarošová, dTest

Kam na výlet

Po kamenech, které ztratil čert, na sedlo Skříttek

Vrátíme-li se na hřebeny Jeseníků, pokračuje cesta krajem hor směrem k jihu po zeleně značené turistické trase podél 1 358 metrů vysokého vrcholu Břidličné hory. Přestože klesáme směrem dolů, nadmořská výška hor se stále snižuje, přicházíme do kraje, kde se hřeben hor stává mnohem rozmanitějším.

Na samotném temeni Břidličné čeká člověka nejen skvostný výhled do propasti, v níž si razí údolím cestu divoká říčka Merta mířící k Vernířovicím, ale i množství kamení a balvanů, které kromě vrcholu pokrývají i onen extrémně strmý svah mířící k Mertě. Odborně se tyto shluky nazývají kamennými moři a proudy, a ty zdejší jsou vůbec největší v celé jesenické oblasti. Mímoходом podle geologů se tato suťová pole chovají stejně jako ledovce. Pomalu tečou do údolí rychlostí několika milimetrů za rok, v závislosti na momentální vlhkosti a složení podkladu, po němž se posouvají. Snad i proto některé suťové proudy obklopené vegetací borůvek připomínají skutečné kamenné potoky a vodopády mířící do údolí.

Na vrcholku Břidličné hory objevíme málo známé skalnaté rulové Bradlo. To se směrem dolů postupně rozpadá, patrně vlivem erozní činnosti mrazu, a skála tvoří působivé věžice. Romantičtější turistům připomínají lidské tváře a dočetl jsem se, že se zde do údolí dokonce kouká i obličej královny Viktorie. Pravdou ovšem je, že jsou zdejší skalky krásné a k dokonalosti této oblasti přispívá i skalní okno, které zde pozorný návštěvník objeví.

Člověku však není nic svaté, a tak ke kráse zdejší přírody musel přispět výstavbami kamenných „mužiků“ a dokonce jakýchsi polygonů poskládaných ze zdejších balvanů. Prostě se jejich stavitelům zdála příroda nedokonalá, a tak si ji vylepšili po svém.

Toto místo je také jedním z mála, kde se ve zdejších kraji lze potkat s kamzíkem horským. Jeho stáda, která byla zášahem ochrannářů výrazně redukována, žijí skrytě. Zde se ale přece jen občas na skalách objeví. Kdysi tady byl ale spatřen i další pozoruhodný obyvatel Jeseníků – velmi vzácný rys ostrovid. Jeho přítomnost je však vždy nejistá, zdá se totiž, že zde nesídlí trvale a jen občas využije pohostinnosti Jeseníků na svých toulkách Evropou.

Také východní svah hory je pozoruhodným místem. Kromě toho, že zde sbírá vody Podolský potok, je tu k vidění jedna z loveckých chat zdejší oblasti – Josefinka. Podle útržkovitých zpráv byla postavena v roce 1918. Jméno jí dala nejstarší dcera hraběte Harracha Josefa, která se narodila v roce 1905. Josefinka je zajímavá svou střechou, která je červená, což je v Jeseníkách opravdu netypické.

Z kamenného moře Břidličné je hezký výhled i k dalšímu vrcholu na trase našeho putování, ke skalce na temeni Pecného. Je to vlastně nejjižnější vrchol Hrubého Jeseníku, protože Pec a Ztracené kameny jsou v pod-

statě už jen pobočnými vrcholky této hory. Také zdejší vrcholová skála je mrazovým srubem, na rozdíl od pouhé hromady balvanů na Peci. V lidovém podání prý obě lokality dostaly jméno podle toho, že zdejší balvany připomínají pecny chleba, které tu poztrácel zlotřilý vozk. Ten posléze sám zkameněl na jiném místě hřebene Hrubého Jeseníku. Skutečnost je ovšem mnohem prozaičtější. Skaliska jsou produkty mrazového zvětrávání, které bylo nejintenzivnější v ledových dobách pleistocénu, a výsledky této práce mrazu a vody se nám dochovaly dodnes.

Nadmořská výška Pecného (1 330 metrů) nabízí překrásný výhled na obě strany hřebene. Právě tady cesta vede přímo po jeho temeni. Snad aby se rozloučila předtím, než začne klesat z kraje horských holí směrem dolů. Přes Pec zamíříme na jednu z nejpůsobivějších kamenných lokalit hlavního hřebene – na Ztracené kameny.

Je to místo, kde jako by jesenický hřeben někdo rozdrobil na drobné a větší balvany, aby v něm prorazil díru pro lidské stezky, a výrazně tak oddělil Jeseníky od Hraběšické hornatiny, která pokračuje na druhé straně sedla Skříttek. Je to místo, kde hřeben začíná prudce padat do údolí, což překvapí hlavně běžkaře, kteří doposud pohodlně kopírovali mírné vlnky jesenické horské hradby. Je to ovšem i brána do jesenické přírody pro všechny, kteří přicházejí z relativní civilizace od silnice procházející sedlem Skříttek.

Ztracené kameny se rozkládají od výšky asi 1 250 metrů, kdy se tyčí k nebi relativně vysokou skalkou, pod níž se rozkládá ono bizarní kamenné moře. Je zajímavé, že na starých mapách bylo toto místo značeno jako Hörndelstein, tedy roh nebo rohový kámen. Je pravdou, že se při pohledu zejména ze strany od Klepáčova zdá, jako by z hřebene vykukovala, jinak v lese ukrytá, hlava nějakého bájného nosorožce, který zde zkameněl.

Staré německé pověsti ovšem tvrdí, že zdejší kamenná moře vznikla poté, co se jeden ze sedláků z Klepáčova vsadil s čertem o to, že jej porazí v běhu. Čert mu prý předtím za duši půjčil peníze. Když si přišel pro nebožáka, jehož duše propadla peklu, nechal se uprosit, že pokud jej sedlák porazí v běhu ze Skřítka na Petrovy kameny, nechá jej jít. Sedlák běžel jako o život, a čert měl smůlu. Pořád se mu do bot dostávaly kameny z okolních hor. Jak je vysypával, nechával za sebou kamenná pole. Jedním z nich jsou tedy podle legendy i Ztracené kameny.

Posledním pohledem z výšky se pokocháme krajinou pod horami i dalekým výhledem až kamsi k Českomoravské vrchovině, a pak už zamíříme prudce dolů k rozcestí Pod Ztracenými kameny. Je to místo, kde se potkává žlutá značka mířící k Alfrédce s naší průvodkyní zelenou, a také místo, kde pěšična kříží širokou lesáckou cestu obsluhující lesní hospodářství v této oblasti. Na Skříttek je to odsud už jen asi kilometr a půl, a navíc pořád z kopce.

Miroslav Kobza: Cestou necestou za Tajemstvím Hrubého Jeseníku

Od Jelení studánky k Břidličné hoře

Foto: V. Lehký

Údolí Mertvy pod Jelením hřbetem

Foto: V. Lehký

Břidličná hora od Klepáčova

Foto: M. Marek

Skalní sruby na svahu Břidličné hory

Foto: M. Marek

Pod Ztracenými kameny

Foto: M. Marek

Kamenné moře na Břidličné hoře

Foto: V. Lehký

Pecný

Foto: V. Lehký

Stavebniny Žváčková
 Tónování interiérových a fasádních barev a dekorativních omítek
 Tónovací systém **COLORLAK** se stovkami odstínů
 Barvy, laky, omítky
 Fasádní systémy
 Stavební chemie
 Nářadí

 COLORLAK
 profesionál ve světě barev

 TÓNOVACÍ SYSTÉM
COLORLAK

Otevírací doba: Po–Pá 7:00–11:00 16:00–18:00
 So 8:00–11:00

Tel.: 606 238 417; 606 831 503
 Provozovna – prodejna: Palackého 44 795 01 Rýmařov

www.stavebniny-zvackova.webnode.cz

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE

zde odstříhnout

SLEVA 100 Kč

Na nákup sortimentu volného prodeje nad 500 Kč,
při předložení kupónu a zákaznické karty.
Slevy nelze sčítat.

*Platnost slevového kupónu je do 31. 12. 2017, lze jej uplatnit v lékárnách viz níže

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

- 20% slevu na antikoncepci
- Inzulíny bez doplatku
- Slevu z doplatku za léky
- Věrnostní bodový systém

AKČNÍ PRODUKTY

Analergin 50 tablet

K léčbě příznaků spojených s alergickými stavy, jako jsou senná rýma, přetrvávající alergická rýma a chronická kopřivka. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalový leták.

Běžná cena:

~~129 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

Ibuprofen 400mg Galmed 30 tablet

Pro zmírnění bolesti a snížení teploty. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalový leták.

Běžná cena:

~~55 Kč~~

Akční cena:

29 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

 facebook.com/Lékárna Avion